DIARI CATALA
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Barcelona { Edició vespre 1 ptes. mes
Barcelona { Edició matí . 1 » »
Espanya . . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. . 90 cèntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració:
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats, y reclams a preus convencionals. Pera la edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarda. Pera l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,685
Barcelona: Dimars 4 de juny de 1912
Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sts. Quirino y Cloteo, bisbes y mrs.

Sant de demà: St. Bonifaci, bis. y mr.—**Quaranta Hores:** A la iglesia parroquial de Ntra. Sra. de Bethlem.— Hores d'exposició: De les sis del matí a 2/4 de vuit de la tarda.—**Demà:** A la mateixa iglesia.—**Cort de María:** Ntra. Sra. dels Dolors, al Bonsuccés.—**Demà:** Ntra. Sra. de les Neus, a St. Just.—**Misses d'avuy:** St. Francisco Caracciolo, conf. y fundador, color blanch.—**La de demà:** Sant Bonifaci, bis. y mr.: color vermell.—**Adoració nocturna:** Avuy, dimars, dia 4. Torn de l'Immaculada Concepció.

Observatori Meteorològich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 3 de juny

HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 4 tarda.—Baròmetre a 0° y al nivell del mar: 761'28; 759'9.—Temperatures: Màxima, 21'8 sol; 20'0 ombra.—Mínima: 13'0; ombra: 11'4 reflector.—Temperatura a la ombra: 17'3; 17'4. — Pluja a les 24 hores: 13'75. — Aigua evaporada en milímetres: 1'41. — Graus d'humitat: 86, 72.—Direcció del vent: E. —Velocitat del vent: 31 km.—Estat del cel: plujós, cobert.—Núvols. Classes: K. N.; C. K. N.—Cantitat: 8'1; 0'8. Sortida del sol: 4'19. — Posta: 7'19. — Sortida de la lluna: 11'57 t. — Posta: 7'51 m.

Don Joan Rodés y Baldrich

morí el dia 21 de maig darrer
havent rebut els Aussilis Espirituals
(A. C. S.)

Els seus germans Joaquima, María, Ernest, Felip y Angel, germans polítichs don Víctor Hospital, don Joan Bta. Montobbio, donya Dolors Cucurny y donya Gertrudis Piera, nebots, cosins, demés parents y la casa PEREZ MARTIN Y C.ª, de Madrid, recorden als seus amichs y coneguts tan sensible pèrdua y els preguen el tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir als funerals que, en sufragi de la seva ànima, se celebraràn demà, dimecres, dia 5 del corrent, a les deu, a l'iglesia de la Casa Provincial de Caritat, per lo que'ls quedaràn sumament agraits.

Les misses després del ofici y totseguit la del perdó
Per respecte a la santetat del temple, el dol se dona per despedit
No s'invita particularment

VICHY CATALÁ
Balneari de 1.er ordre. - Temporada de 1.er maig a 30 octubre
Situat entre l'estació y el poble de Caldes de Malavella (Girona).
Telèfon de la xarxa de Girona combinada ab la xarxa de Barcelona.
Distancia de Barcelona: En tren lleuger, 2 hores 30 minuts; en tren correu, 3 hores.
Aigües minero-medecinals, termals de 60°, alcalines, bicarbonatat sòdiques.
Sense rival pera'l **reuma**, la **diabetis** y afeccions de l'**estómach, fetge, melsa.** — Grans comoditats y servey esmerat en totes ses dependencies.
Administració: RAMBLA FLORS, 18, entressol. - BARCELONA

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Dr. Serrallach Vies urinaries. - De 12 a 2 y 6 a 7. Pelayo, 40. -C.ª econòmica, 7 a 9. Jovellanos, 9.

TENEDOR de LLIBRES
molt pràctich. Banca. Borsa. Comers: S'ofereix. — Rahó en aquesta Administració.

Tusquets y C.a S. en C. Banca Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

Adobs Espinás
Rambla Centre, 37. — Fàbrica a Sans

Futurs de cotó A. Gabarró García, — Lauria, 33. Telèfon 2.691. S'executen ordres als mercats de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanin follet explicatiu y detalls

Pera'ls trencats VENDATGES DE PARÍS. Passeig de Gracia, 30, 1.er - Barcelona.

E. Prat de la Riba
La Nacionalitat Catalana
SEGONA EDICIÓ
Un vol. de 152 pàg., de 20 × 13 cm., en excelent paper vergé
Edició popular: 50 cts.
Ab cobertes a dues tintes y el retrat de l'autor: 1 pta.
DE VENDA EN LLIBRERÍES Y KIOSCOS
DIPÒSIT EN AQUESTA ADMINISTRACIÓ

Qui tinguí tos
que prengui l'antiga y acreditada **pasta pectoral** del **Doctor Andreu.**
Demànis a les farmacies

D.ª Carolina de Descatllar y de Abaria

vinda de D. Joseph Castell de Pons
morí'l dia 30 del passat mes de maig, en la casa Abadal, d'Avinyó
havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostólica
(A. C. S.)

Sos desconsolats fills, germana donya Adela, germans polítichs, néts, nebots, cosins y demés parents, al participar a llurs amichs y coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen la tinguin present en ses oracions.

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Dilluns, 10 de juny, y dies següents
EXPOSICIÓ ESPECIAL
Y VENDA DE
Mobles y Articles pera
Taula y Regal
PREUS EXCEPCIONALS en
Mobles pera menjador, rebuda, saleta y dormitori, Lámpares, Quadres, Rellotges, Batería de cuina, Vaixelles, Jochs café, Serveys cristall pera taula, Cuberts plata, Ganivets, Metall blanch, Roba de taula, Llençols, Devantals pera'l servey, Persianes, Cortines, Cerámica decorativa, Plantes, Flors, Cistellería, Vanos, Bosses pell, Figures, Centres, Escribanies, Perfumeria, Raspalls, Articles pera Fotografia, Dibuix y Pintura, &, &
NOMBROSES OCASIONS durant els dies d'Exposició

ANÓNIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de CIMENT ARMAT ab revoltons de guix
Patent núm. 51.570. — Economía, resistencia, depressa en construir Dipòsits, Canonades, Ponts, Edificis industrials y tota mena de construccions ab ciment armat.

MOSAICHS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

CONTRA LA TOS — ÈXIT ADMIRABLE
Aixarop del Dr. Villegas
(A BASE DE BROMOFORMO Y HEROINA)
Alivia al acte y cura tota classe d'efectes bronquials. Els catarrosos, els tísichs els asmàtichs, els dispèichs y quants pateixin ronquera, fadiga o espectoració deuen usarlo com a remey radical, segur y exclusiu.
DEMÁNIS EN FARMACIES

Dr. A. Presta Especialista Orelles, Nas, Gorja y Tuberculosis. Pelayo, 12, pral. — Consulta de 9 a 10 y de 3 a 6.

La Mancomunitat

Els presidents de les Diputacions Catalanes als representants a Corts per Catalunya

Senyors diputats y senadors per Catalunya:

Cumplint l'honrós encàrrech que al separarse varen fernos les delegacions de totes les Diputacions catalanes, ens hem reunit pera examinar el projecte de lley sobre Mancomunitats, fórmula general que'l Govern va comprometres a presentar al rebre de les nostres mans les bases de Mancomunitat Catalana, a fi de poder autorisar tan aquesta com totes les altres que en diferentes regions de Espanya poden concertarse.

No'ns pertocaría pas a nosaltres, ni es obra tàcticament recomanable, posarse a reformar el projecte del Govern, destruint el quadre, la estructura, les línies generals, dintre de les quals el pensament ministerial se defineix y concreta. Però respectant la estructura, la ossamenta d'aquest projecte, devíem nosaltres estudiar les modificacions indispensables pera que dintre dels límits que aquest projecte assenyala a les Mancomunitats, pugui aixecarse la Mancomunitat Catalana, tal com les Diputacions de Catalunya per unanimitat tenen acordada.

Fruit d'aquesta tasca son les esmenes que us presentem, que us demanem feu vostres, com vostre varleu fer el projecte, la viabilitat integral del qual se proposen, treballant pera incorporarles a la obra del Govern, ab gestions oficioses, quan aquestes procedeixin, ab debats en el sí del Parlament, quan aquests debats convinguin.

La primera consisteix en aixamplar la competencia de les Mancomunitats, aumentant el nombre de funcions de la Administració central, delegables. Importantíssimes son, certament, les que en ordre a obres públiques de tota mena en el projecte del Govern se consignen, però nosaltres devem insistir en reclamar la seva ampliació. Les Diputacions catalanes, per unanimitat, varen demanar que entre aquestes funcions delegables s'hi posessin, a més de les que ja'l projecte accepta, les següents: repoblació y reglamentació de la explotació de boscos, ab dret d'expropiar les zones forestals protectores; y colonisació de terres incultes del Estat per medi de concessions temporals o a perpetuitat; la formació del catastre, la conservació y restauració dels monuments nacionals; la construcció d'edificis escolars; la instauració dels doctorats, y la preparació de les reformes de les llegislacions civils especials.

Després de les funcions, venen en importancia els medis econòmichs pera exercirles. L'article octau del projecte representa en aquest punt un esforç digne d'aplaudiment pera dotar a la Mancomunitat d'una veritable hisenda, però en un dels extrems, el relatiu a les compensacions econòmiques en consideració als serveys delegats, entenem que, a més d'establir el principi de les compensacions, es de gran conveniencia consignar disjuntivament les dues formes concretes de fer aquesta compensació, continuades en el projecte de les Diputacions catalanes. Adició que no contradiu, sinó al contrari, completa y desenrotlla el sistema econòmich del projecte del Govern, y lliga perfectament ab el seu esperit y la seva orientació.

L'article quart del projecte, demana una aclaració, quan menys. La Junta de tres delegats per provincia, de que parla, sembla que vé a ser una mena de assamblea constituyent, pera determinar la organisació de la Mancomunitat, constituida en principi, o més ben dit, pactada, seguint el procediment regulat en els articles anteriors. Però la redacció no es prou precisa, y podría entendres que aquesta Junta fos la corporació encarregada de regir la Mancomunitat; y, això sí que sería absolutament incompatible ab la aspiració en pro d'una assamblea de tots els diputats provincials, expressada per les Diputacions que tenim la honra de presidir.

Però la tara fonamental del projecte que li treu tota eficacia pràctica es la exigencia d'una altra lley, d'una lley especial pera constituir cada una de les mancomunitats que's concertin. Exigir dues lleys es d'una absoluta falta de lògica y podría senyalar un propòsit deliberat d'acumular obstacles en el camí de la constitució efectiva de mancomunitats. O sobra l'una o sobra l'altra de les dues lleys. Més conforme a les costums y pràctiques parlamentaries es donar plenitut de facultats al Govern pera fer les delegacions dintre dels límits senyalats pel Parlament, com se fa sempre que's tracta de delegació de funcions propies del poder executiu; o bé tot lo més—y es ja un màxim desacostumat d'intervenció parlamentaria—obligar al poder executiu a donar compte a les Corts de la forma en que hagi usat de la seva autorisació, com se fa quan se tracta d'actes del Govern en que aquest, ab autorisació de les Cort, exerceix funcions propies del Parlament.

Finalment, les Diputacions de Catalunya tenen ja concertat tot un regisme de mancomunitat elaborat ab tràmits de major garantia encara que'ls establerts en el projecte actual pera constituir mancomunitats ab fins purament provincials. Donar efectivitat a lo fet fins ara, exigint a les Diputacions catalanes únicament el referendum dels regidors, es de justicia; apart de la conveniencia, tant d'honrar degudament la tasca de les nostres Diputacions, que han conseguit l'adhesió de Catalunya tota, com de desvanèixer l'aprensió generalisada de que no's cerca satisfer les nostres aspiracions, sinó purament entretenirles.

Per la significació del projecte, per la satisfacció que, modificat ab les esmenes indicades dóna a les aspiracions actuals de les Diputacions catalanes, per la positiva influencia que pot exercir en la prosperitat de Catalunya, hem de voler ab voluntat activa y imperiosa que sigui lley.

Vosaltres en primer terme, sou els que heu de ferho. No tenim dret a creure, per què sería ofendre al quefe del Govern, que presentat el projecte tingui per saldada la promesa solemnial que va fer a la representació de Catalunya. Però en cambi, per positiva que sigui la voluntat del president del Consell, podem tenir la seguretat més absoluta de que'l projecte no serà lley, si vosaltres no us oposeu ab fermesa a les dilacions, als aplassaments, a les diversions oratories, que fan d'una absoluta esterilitat llegislativa el Parlament espanyol.

Nosaltres tenim la convicció—y llealment hem de declararvosla—de que si tots els que representeu Catalunya cumpliu ab els vostres mandats parlamentaris no desertant per rès del vostre lloch d'honor y si tots us presenteu units y compactes entorn de les solucions de les Diputacions catalanes, aquest projecte serà lley, per gloria vostra y profit de la nostra terra en la present tongada parlamentaria.

Barcelona 1 de juny de 1912.

El president de la Diputació de Barcelona, Enrich Prat de la Riba.—El president de la Diputació de Girona, Agustí Riera.—El president de la Diputació de Lleida, Joseph Gil Doria.—El president de la Diputació de Tarragona, Antoni Estivill.

Sobre'l projecte

Diumenge, al matí, varen arribar de Madrid els diputats senyors Cambó, Ventosa, Carner y Vila.

El nostre distingit amich y company Sr. Cambó, ahir, dilluns, ab el tren exprès, tornà a Madrid, pera assistir a les sessions de la Comissió parlamentaria fins que's presenti el dictamen sobre'l projecte de lley de Mancomunitats.

El senyor Cambó té molt bones impresions sobre aquesta qüestió, tan importantíssima pera Catalunya.

La Comissió la formaràn els senyors Ruiz Valarino, president; Sala, Guillen Sol y Alvar Mendoza, ministerials; Cambó, regionalista; Corominas, nacionalista, y Pedregal, de la Conjuncio republicana-socialista.

Un confrare local diu que'l senyor Carner creu que l'esmentat projecte, ab les oportunes esmenes, serà aprovat pel Congrés, però que toparà ab obstacles al Senat.

Dijous vinent, a les tres de la tarda, se reunirà el Consell de la U. F. N. R. en el domicili del president don Pere Corominas, pera parlar de l'estat parlamentari del projecte de Mancomunitats y's fixarà l'actitut que respecte del mateix ha adoptar la U. F. N. R. després d'escoltar les explicacions dels diputats senyors Carner y Corominas.

En Lerroux vindrà a Barcelona y després tornarà a Madrid pera intervenir en la discusió del projecte y marcar la actitut del seu partit, y presentar ell y sos amichs varies esmenes.

Les esmenes

Avuy seràn dirigides als senadors y diputats a Corts per Catalunya la circular dels presidents de les Diputacions provincials catalanes, recomenantlos fassin seves les esmenes al projecte de la Mancomunitat acordades en la reunió celebrada pels esmentats presidents.

El Sr. Gil Doria

Ahir va arribar a Lleida el president d'aquell Cos Provincial don Joseph Gil y Doria, qui's trobava a Madrid, feya díes, pera demanar que's fés un projecte de lley pera la construcció del ferrocarril Noguera-Pallaresa.

A migdía va celebrar una conferencia telefònica ab el senyor president de aquesta Diputació don Enrich Prat de la Riba, al qui va manifestar la conformitat a la circular que s'ha de dirigir als diputats y senadors per Catalunya.

(PER TELEFON)

La comissió parlamentaria.

Madrid, 3, 9'15 nit.

La comissió que ha de dictaminar sobre'l projecte de Mancomunitats s'ha reunit a última hora de la tarda, sols pera possessionarse.

La composen els mateixos senyors que ja vàrem dir.

Polítiques

"On fusille toujours" a Fez

De «Le Journal», de París:

«Els rebels no pogueren ésser foragitats d'una mesquita y d'una alkazaba sinó com ho foren dels seus amagatalls els Bonnot, els Garnier y els Vallet: ab la melinita.

»Però no s'acaba aquí l'humanitarisme y l'esperit civilisador dels quefes del exèrcit francès: 17 marroquins fets presoners en una mesquita foren exterminats al acte.»

Comparis la conducta seguida a Fez ab aquests presoners y la conducta seguida a Melilla en casos semblants.

Davant del valor heròich mostrat pels que defensaven la integritat del imperi dels Marrochs, els homes que's diuen representants de la civilisació havíen de seguir una conducta més civilisada.

¿No opinen aixís els nostres republicans?

Varies

—S'anuncía pera darreríes de mes la publicació d'un nou diari, orgue de la Unió Republicana Nacional den Sol y Ortega. ¡¡Y serem 16!!

—El Centre Obrer Tradicionalista del districte II diumenge celebrà una vetllada necrològica en recort del Hilari Aldea, assessinat a la estació de Sant Feliu de Llobregat quan els successos de maig de 1911.

Comissionats de les Joventuts radicals anaren al cementiri lliure de Barcelona a posar flors damunt la terra abont reposen els lerrouxistes morts en aquells mateixos successos.

—En el teatre Cervantes de Badalona y en el Centre «Sang Nova» de Hostafranchs s'hi feren mitings pera demanar la llibertat dels presos per qüestions polítiques y societaries.

—A Valencia porta en renou a totes les corporacions el propòsit, iniciat per la societat valencianista «Lo Rat-Penat» de celebrar ab festes cíviques y religioses la commemoració del centenari de la mort del ardit guerriller Romeu, un dels hèroes de la guerra del francès de comens del sigle XIX. Aiximateix com l'hèroe català Bach de Roda fou enforcat a la Rambla de les Devallades de Vich, en Romeu ho fou a la plaça Mercat de Valencia.

Allí, a la mateixa plaça a la paret de la Llotja, s'hi posarà una làpida commemorativa y se'n posarà un'altra a la casa natalicia, a Sagunte. Se farà una gran vetllada al Teatre Principal ab discurs apologètich y funerals a la Catedral, ab sermó.

Les criatures de les escoles y un estol de «llauraores» posarà rams de llorer y flors al peu de la làpida. Aviada de coloms, castell de fochs y músiques.

—Diumenge passat a Reus s'hi celebraren varis actes de propaganda. Al Centre de Lectura, el seu president senyor Simó hi donà una conferencia sobre la «Perversió del segon Congrés d'Ateneus», un miting al Centre Socialista y a la Fraternitat Republicana el miting de controversia socialista y anarquista, ab molta concorrencia.

—El diputat a Corts don Joan Barral ha declarat a un redactor de «El Intransigente», parlant de sa separació del partit radical que «es resolución inquebrantable, irrevocable y que no volverá jamás á figurar al lado de Lerroux, porque ha resultado un «capitán Araña» abandonando al señor Azzati á los azares de su suerte, y eso no lo podía yo mirar—exclama—con indiferencia.»

Govern civil

Miting

L'alcalde de Badalona comunica que en aquella ciutat se celebrà ans d'ahir l'anunciat miting societari ab assistencia d'unes 150 persones; no ocorreguent cap incident.

Festa escolar

El comte de Llavern, acompanyat de l'alcalde, arxiprest y mestre de Mataró, va estar a convidar al governador pera una festa escolar que's celebrarà diumenge vinent en la volguda ciutat.

GLOSARI

GLOSA DE LES AURENETES

Vos, Comtesa, qui un jorn cantàreu melodiosament el cigne bàvar, dieu avuy, sots dedicatoria massa gentil, les gracies y les virtuts de la casolana oreneta nostra. La Ben Plantada us regraciarà del cambi, tant com jo de la generositat; un xich enlluernats y confosos tots dos, devant qui, com l'autora del «Poema del Cisne y de la Princesa», talment llú, en el cel de la societat contemporania, ab la claror triple del noble nom, de la feminitat delicada y del talent.

Donchs, revenint als joliits aucells primaverals, ¿sabeu, Comtesa, que sembla ésser comprovada la minva en número d'alguns anys ençà dels que visiten les nostres zones?... Jo sento infinit l'haver de donarvos aquesta desagradable noticia: acàs, altrament, ja n'ereu informada o vos mateixa n'havieu fet la observació. Vos sou jove, massa, pera enrecordarvosen de pretèrits mesos de maig, quan, a hora de posta, el cel barceloní materialment negrojava, al pas xiscladís de veritables núvols d'aurenetes; mes, sense sortir de la diferencia d'uns quants anys no més, ab que guardeu records prou precisos de la hora no lluny en que assonantaveu imperfectament—desconeixedora ereu encara de la «llengua broncínea»—«aureneta» y «ginesta», y ab que'ls compareu a la realitat de avuy se us ha de fer palès el cambi: les emigradores gentils ens obliden poch a poch, en els seus sojorns vernals, y fan com les mondanes volubles quan deserten de les platjes o llochs termals qui no son pús afavorits per la moda.

¿La causa d'aquesta negríssima ingratitut? Sembla que allò de que l'oronell cerca sempre'l clima temperat era dit una mica massa depressa y, sobretot, una mica massa simplement. Lo que en realitat cerca, arribada la època de fer el niu, no es tant la tebior, com els edificis. «El casat vol casa»; l'oronell núbil, també. Aquests edificis, aquesta civil construcció, que ell ama, que ell necessita tal volta, tansols escassa y precariament els trobava abans a l'Africa... Però moltes coses són mudades, en vint anys: el nord del continent comença a veure's ben guarnit de viles populoses y magnífiques, bastides a la moderna. Tothom hi pronostica per aviat el florir de grans emporis de civilisació. Y ocorre que ara els orenells, en son viatge primaveral cap amunt, se troben al pas ab aquestes. Y molts d'ells, els modesrnistes, sentintshi bé, s'hi queden. No més deuen continuar, no més revenen a nosaltres aquells,—cada día més pochs, ay!—qui tenen l'ànima prou tradicionalista, o prou artista o prou trista, pera gustar de lo que val, vora la mar blava, la silueta de dos campanars bessons.

Anem a dir que, si les coses passen aixís, nosaltres no'ns sabriem plànyer ab excés. Les aurenetes poden allotjarse, a son gust, un xich més ençà, un xich més enllà. Mentres restin fidels a les marges del Mediterrani tot queda a casa.

No voldría que'ns deixessim de conversar d'això, sense comunicarvos, Comtesa, puix haveu escrit galantment el nom de l'aucell en llengua catalana, que tal volta la ortografía ab que estem acostumats a ferho s'hagi de cambiar. Una forta reacció envers lo etimològich creix avuy en aital materia; y jo m'en gaudeixo perque entench que dins ella si'l fonetisme significa naturalisme, el sentit de la etimología es el guarisme de la Cultura. Si, donchs, les «h. h.» etimològiques son en vigor, ¿escriurem «haureneta», com els llatins «hirundo», com els francesos «hirondelle»? ¿O bé's creurà que'l sò inicial ja es tan alterat, que bé pot ferse ab aquesta paraula y ab sa ortografía genuina, allò que avuy els parlamentaris anomenen, si no m'equivoco, «borrón y cuenta nueva»?..... Coses son aquestes que, com reconeixería el mateix Renan, poden interessar, tan mateix, a la estrella Sirius.

Però que, decididament, no interessen massa a les divinals criatures incuroses que sou els poetes, que son els enamorats. Els uns, adhuc sense oronells, seguiràn cantant la primavera; els altres, pera estimar, se passen perfectament de la ortografía. Després de tot, si cab llegítimament escriure «aborrir» o bé «abhorrir», ¿per què,—diràn ells,—no's podrà escriure, ab un dret idèntich, «amar» o bé «hamar»? Passen les aurenetes, passen les varies ortografíes, Senyora, y l'amor y la poesía son eterns. Els cors de quinze anys viuen y viuràn sempre, sense cambi en els temps de Dafnis y Cloe!... Y n'hi hà d'altres qui ja no's mouen d'aquest estat y sobre'ls quals plouen els estius sense mutació ni gorment. Fins a punt en que, una mica avergonyits de tan obstinada primavera, la volen amagar y els entra una gran passió de vagabondatge; y es aleshores, Comtesa, quan an ells, com a les migratories aus, els plauen tant l'ombra discreta y el cosmopolitisme encubridor de les ciutats noves qui guarneixen aquest lluminós país de l'avenir que es la costa septentrional de l'Africa; ahont ara van a fer el niu tantes parelles d'aucells qui amen per primera volta y d'homes y dones que no han sapigut renunciar a l'amor.

XENIUS.

A l'extranger

Afers actuals

França y Anglaterra

Els setmanaris anglesos que s'ocupen de política internacional, tracten en les edicions aparegudes ans d'ahir el problema de la futura aliança franch-anglesa.

El «Reynolds», interpretant els sentiments del partit radical, senyala la conveniencia d'un acostament a Alemanya, tot estrenyent els lligams ab França. En el mateix sentit s'expressa la «Nation». La majoría de les fulles setmanals, presenten l'aliança com a necessaria en lloch de la inteligencia cordial a la qual senyalen els següents punts vulnerables:

Primer. Mentres no existeixi un tractat formal, les intrigues diplomàtiques poden rompre la inteligencia.

Segón. Sense l'aliança no's pot comptar ab combinacions militars.

Tercer. Lo mateix se pot dir respecte a combinacions navals.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

DE BÉLGICA

Les eleccions generals

París 3, 10'42 matí.

Bruseles.—S'han celebrat les eleccions llegislatives.

Segons els datos rebuts al ministeri del Interior, la majoría governamental, que era de 6 diputats en el darrer Parlament, serà en el nou de 16.

La jornada electoral s'ha desenrotllat sense incidents de importancia. Unicament a Bruseles y Gant s'han produit algunes colisions. A Bruseles hi ha hagut dos ferits.

DE PORTUGAL

Un projecte

Lisboa, 3, 8'17 nit.

El ministre de Justicia ha presentat a la Cambra dels Diputats un projecte de lley sobre repressió de la vagancia y la mendicitat.

En el projecte se castiguen especialment els «souteneurs».

Els extrangers que caiguin en les prescripcions de la futura lley podràn ser expulsats, abans o després de la condempna.

Si tornen a entrar a Portugal, incorreràn en doble pena.

DE FRANÇA

Procés a Tunisia

París, 3, 8'25 nit.

Tunis.—Ha començat la vista de la causa pels desordres ocorreguts en el cementiri de Djellaz, en els que's varen cometre atentats contra varis europeus.

Els processats son 72.

La vista d'aquesta causa durarà un mes, aproximadament.

La Reina d'Holanda

París, 3, 8'40 nit.

La Reina d'Holanda y el seu espòs han assistit aquest matí a una revista militar celebrada en son honor a Versalles.

Després ha sigut obsequiada ab un esmorzar al Castell de Versalles. La Reina Guillemina ha brindat per l'exèrcit francès. El president de la República ha brindat per la salut de la Reina Guillemina y per la prosperitat del seu gloriós país.

A les 3'20 de la tarda la Reina Guillemina y el príncep consort han sortit de Versalles cap a Holanda.

La despedida ha estat molt afectuosa.

De la mort den Menéndez Pelayo

La Casa d'América

La Casa d'Amèrica prepara pera demà, dimecres, dia 5, a les set de la tarda, una sessió en homenatge al insigne escriptor Marcelí Menéndez Pelayo.

Encara que no està ultimat el programa de dita sessió, podem assegurar que lo més sortint del mateix serà un magnífich treball del sabi catedràtich de aquesta Universitat doctor Rubió y Lluch, en el que estudía al seu gran amich y condeixeple en Menéndez Pelayo, en el seu aspecte americanista.

L'acte serà públich. Com que no s'han repartit invitacions, se prega, no obstant, als socis de l'institució hispà-americana que's donguin per especialment invitats.

Funerals

El senyor Bisbe y el Capítol Catedral han acordat la celebració d'uns solemnes funerals en sufragi de l'ànima del gran escriptor Menéndez Pelayo.

L'acte tindrà lloch demà, dimecres, dia 5, a dos quarts d'onze del matí, essenthi convidades les autoritats y les corporacions culturals de Barcelona.

El senyor Bisbe y el Capítol, preguen an aquelles corporacions d'aquest caràcter que, per involuntari oblit no haguessin rebut invitació, se donguin per convidades.

Municipi

Alguns diaris han parlat d'un incident ocorregut al tribunal del concurs que pera proveir dúes places vacants en el personal tècnich dels Museus artístichs ha obert la Junta autònoma que cuida d'aquest servey.

Al acabarse'ls exercicis, abans de començar l'estudi que devía fer el tribunal, a petició del vocal senyor Puig y Cadafalch, el president, senyor Serraclara, va requerir als concursants pera que exposessin qualsevol motiu de queixa o protesta que tinguessin de formular sobre la forma ab que s'havíen interpretat les bases del concurs, y la manera en que s'havíen desenrotllat els exercicis. Ningú va dir una paraula y s'arribà a extendre acta de que cap manifestació ni protesta volíen fer els concursants, quan un d'ells, el senyor Batlle, redactor de «El Diluvio», que havía suscrit l'acta referent al primer període en que'l tribunal havía actuat y acceptat per lo tant, el tribunal plenari, va manifestar que recusava al vocal senyor Puig y Cadafalch, en una de quals obres havía colaborat un dels concursants, el senyor Goday.

El tribunal acordà portar la qüestió a la Junta de Museus en plè, y aquesta, assistinthi casi la totalitat dels seus individuus pertanyents a tots els partits que tenen representació a Barcelona, acordà, per unanimitat, que no hi havía lloch a la recusació formulada pel senyor Batlle, infundada y presentada extemporaniament.

Sería curiós que al acabar un exercici de oposició poguessin, els que'n sortissin malament recusar als membres del tribunal que no consideressin complascents y que havien abans acceptat.

Felisment, en el càs de que's tracta s'ha de judicar de treballs escrits que queden pera fàcil discutir ab documents, la resolució que recaygui y oposar a les protestes els textes de memòries y treballs que donaràn clara idea de la mida de cada hú y dels punts que calsa.

Se van haver de fer 70 taules pera escoles, y al ser rodactat l'anunci del concurs pera ferho públich a fi de que hi acudissin els industrials, un regidor lerrouxista anà a l'oficina corresponent y digué «que no enviessin l'anunci als diaris», essent obeit a pesar d'ésser una enormitat y una ilegalitat dita ordre.

Van presentarse únicament dúes proposicions, y una d'elles la més ventatjosa, era precisament del fill del regidor aludit, qui ofería fer les taules per 28 pessetes cada una.

Un altre regidor, senyor Matons, s'enterà d'aquesta reprovable maniobra y mogué tal xibarri que no hi hagué més remey que fer el concurs de nou y ab previs anuncis públichs.

El resultat ha sigut haverse presentat industrials de bona fè, un dels quals ofereix fer les taules... per 12 pessetes cada una.

Hem sentit a dir que'l dit regidor lerrouxista ha encarregat que, quan se necessiti material d'escriptori, el comprin directament al seu fill. Y hem sentit a dir que s'han fet ja algunes compres a preus enormes.

Van estar a l'alcaldía: una comissió d'obrers confiters y pastissers a demanar al alcalde que intervingui ab els patrons pera que'ls concedeixin el descans setmanal, ja que no poden tenir el dominical per l'índole del ofici.

Una altra comissió de vehins del Carmel, a demanar que's dongui aplicació a 18.000 pessetes que hi hà destinades pera l'allargament de la carretera de càn Giró fins al Carmel. Mentres tant una brigada anirà a arreglarla un xich.

Una de propietaris y industrials del carrer de Pelayo a lamentarse una vegada més de la calma ab que's porta lo referent a la renovació del paviment d'aquella tan tranzitada vía, que està pitjor que'l pitjor dels camins del Marroch. Hem sentit a dir que han près certs acorts pera'l cas de que no's dongui un xich més d'activitat al expedient.

Una comissió d'empresaris d'espectacles a solicitar que avuy se discuteixi definitivament lo del Saturn Park, y que's celebri la sessió a la Sala de Cent.

Pera la sessió d'avuy hi hà 82 dictàmens sobre la taula.

Accedint a lo solicitat per un grupu de mestres públichs de Barcelona, la comissió de Governació proposa, per medi de dictamen, que's concedeixi una subvenció de 5.000 pessetes pera que puguin uns quants de dits mestres anar al extranger a visitar centres d'ensenyança, ab l'obligació de redactar després una memoria.

La mateixa comissió proposa que's concedeixi la banda municipal a la professó del Corpus de la Casa de Caritat, el dia 11 del corrent.

Hi hà un vot particular proposant que no's concedeixi la banda pera la professó, y que'l dia 11, al matí, llongui un concert a un dels patis de la Casa de Caritat.

S'ha donat ordre d'inspeccionar un solar del carrer den Villarroel, entre'ls números 3 y 7, denunciat pels vehins com a dipòsit d'escombraries.

Durant el mes de maig la guardia municipal ha prestat 3.237 serveys, entre els quals hi hà 50 detencions per furts y robos, 599 persones aussiliades a dispensaris y farmacies, 30 criatures recullides per haverse perdut, 14 incendis, 758 persones, 203 carros, 122 automòvils, 63 bicicletes, 64 cotxes y 33 tranvíes denunciats per infraccions.

Corresponen a la secció muntada, 315 serveys.

L'expedient que's va començar a instruir contra l'empleat de la Lactancia gratuita Joseph Prats, per insubordinació, serà ampliat en el sentit de posar en clar varies altres denuncies referents al funcionament d'aquell servey.

Cuidarà de les averiguacions una delegació formada pels senyors Rius y Rius, Vallés y Pujals, y Juncal.

La comissió de Cementiris proposa la aprovació del projecte, plech de condicions, presupost y plànols, pera la construcció per subasta de varis grupus de ninxos y obres accessories al Cementiri Nou, formant en conjunt 90 ninxos ojivals, 96 d'arch, 1.242 ninxos columbaris y la construcció de varis grupus de tombes menors y cunetes.

El presupost de la subasta serà de 96.997'94 pessetes.

El dictamen de la comissió de Consums que proposa sancions ab motiu de les diligencies instruídes pera la depuració de responsabilitats per la pràctica, al fielat de D. Carles, el 30 d'abril últim, del despatx d'una introducció, aforada per 60 caps d'aviràm y 160 kilos d'ous, cobrantse 39 pessetes, essent la conducció de 123 caps y 200 kilos de ous, important el perjudici al Ajuntament per dit despatx, segons reaforo, 25'59 pessetes, que foren pagades després per l'introductor, demana que s'acordin els següents extrems:

Declarar cessant al aforador de primera classe don Andreu Perez que practicà l'aforo.

Imposar dos díes de suspensió d'empleu y sou al Interventor don Andreu Porrera de servey al fielat de D. Carles per negligencia.

Apercebre al Fidel de primera classe don Lluís de Villalobos, de servey al mateix fielat, prevenintlo que tingui més vigilancia ab el personal a les seves ordres.

La comissió de Foment proposa que de la consignació corresponent del presupost se paguin als quefes de Bombers les dietes que, desde 1 de janer proppassat, acrediten, a rahó d'una pesseta per hora, en el servey de guardia permanent a Cà la Ciutat, y que'ls siguin abonades en lo successiu cada mes les dietes que acreditin per la prestació del indicat servey, entenentse que això no prejutja lo que en son dia acordi l'Ajuntament respecte a la reorganització del Cos.

La comissió de Foment va tenir ahir una reunió molt llarga y moguda sobre lo del Saturn Park.

Després de molt discutir, s'accepta la fórmula proposada pel senyor Nolla, o sigui, la de notificar a l'empresa que, ab arreglo a lo convingut en el contracte, se declara aquest vigent sols fins al 31 de desembre d'enguany, y aleshores se veurà si convé o no treure a subasta la cessió de la plaça d'Armes del Parch, pera espectacles.

La Germandat de cechs y semi-cechs «La Unió Fraternal», ens comunica que, per mediació del alcalde, ha rebut pessetes 181'70, quarta part del benefici obtingut en el concert donat al Teatre Comtal, per la Orquestra Sinfònica de Madrid, y l'Orfeó Català.

Recaudació del mes de maig, comparada ab la del mateix mes dels anys 1909, 10 y 11:

Any 1909, pessetes	1.267.473'58
Any 1910, pessetes	1.282.459'98
Any 1911, pessetes	1.251.730'96
Any 1912, pessetes	1.322.237'85

Aument a favor de 1912:

Sobre 1909, pessetes	54.764'27
Sobre 1910, pessetes	39.777'87
Sobre 1911, pessetes	70.506'89

Llibres de la quinzena

De feminisme.—«Poesíes», de D.ª Dolors Monserdà de Macià.—Un fascicle den Frederich Rahola sobre'ls diputats catalans a les Corts de Càdiz.—De novela catalana.—Altres publicacions rebudes.

En realitat la idea que's té del feminisme es la d'un afany immoderat de masculinitzarse. Y es que bona part del feminisme europeu, se basa en aquest afany. No's tracta de l'enlairament de la dòna com a tal, sinó de transformarla contra les lleys de la natura que la n'han feta. D'aquí que lo que s'entén per feminisme hauría d'anomenarse més aviat masculinisme, car a n'això's và y a n'això's tendeix, com si fos cosa fàcil el nivellament dels sexes en totes les esferes de la vida.

Recordo una caricatura que posava'l problema en els termes següents: de l'una banda una dòna «emancipada», de l'altra una dòna de sa casa donant el pit a un infant. Y deya la primera: «¿No te'n dones pena de fer de dida?» A lo qual responía la dòna-mare: «De cap manera. Y entench y tot que aquest es el millor ofici en que'ls homes no'ns poden fer la competencia.»

¿Quina era la veritable feminista entre les dues dònes? Si'l sentit dels mots no s'hagués atrofiat ab el mal ús, caldría confessar sense cap vacilació ni dubte que era la segona.

Ennoblir, enlairar, honorar la condició de la dòna: veusaquí un hermós ideal sempre que no sigui a cambi de transformarla en home ab faldilles—o en dòna ab pantalons, que abdós ideals granen y fruiten en el camp del feminisme contemporani.

Afortunadament a casa nostra el feminisme no se les ha enfilades per semblants perdedores «dreceres». Les nostres feministes, gracies a Deu—y sempre salvant qualque inevitable escepció,—son realment feministes, perque no deixen may de ser dònes ni de volerne ser. Y això es lo que fa més simpàtica l'activitat que esmersen en la fundació y foment de tota mena d'obres benèfiques en favor de llurs germanes dissortades.

Aquí'n tenim una de ben eminent y ben digna de tota mena d'admiracions en la persona de donya Dolors Monserdà de Macià. Publicada per la «Ilustració Catalana» dins la revista «Feminal», acabem de rebre l'edició definitiva de les POESIES de tan eminent escriptora. Y en les dolçors de la seva lectura que en més de sis y més de vuit passatges ha tingut per nosaltres l'encís d'un viatge de recorts, hem cregut respirarhi el perfum d'un feminisme ideal, basat en els sentiments més purs que poden abrandar una ànima. La Patria, la Fè y l'Amor: veusaquí els motius d'inspiració que encenen la de la nostra poetisa. Y dintre la Patria, cal comptarhi la familia, les amistats, les coneixences; y a la Fè s'hi han d'ajuntar les seves germanes Esperança y Caritat; y l'Amor s'ha d'entendre, no solament el de l'home per la companya que Deu li ha donada, sinó tots els amors, mentres siguin inspirats per objectes nobles y afectes purs.

Rès més gustós que la lectura d'aquestes POESIES de donya Dolors Monserdà de Macià; rès que dongui tant l'impresió d'una ànima femenina, completament blanca, sense altre fel que'l que pugui provenir de la dolentería agena. Y cap artifici en lloch, y cap tret que no acusi la bonesa més delicada. La dama cristiana, la dama caritativa, la dama que de la maternitat serena ha passat a n'aquella segona maternitat que salta per damunt dels fills y's posa ab dolç afecte en els nets, ens fa sentir en totes y cada una de les pàgines del llibre un ambient familiar, encisador. Per això, ab tot y ser les POESIES classificades en «Religioses», «Maternals», «Patriòtiques», «Intimes», «Varies» y «Del mon dels humils», resulten lligades entre sí per la identitat d'uns mateixos impulsos, d'unes mateixes aspiracions, d'unes mateixes creencies.

Y veusaquí un bell llibre femení, que servaré recatat en un lloch d'honor de la llibrería:—un lloch al qual se pugui arribar facilment, a fi de que les meves filles, quan se comencin a espigar y sentin fretura de llegir, se'l trobin a les mans que no se n'adonguin. Crech que ab això he dit tot el be que'n penso.

***

LOS DIPUTADOS CATALANES EN LAS CORTES DE CADIZ, es un fascicle que ha publicat l'Academia de Bones Lletres, en tiratge apart. N'es autor en Frederich Rahola, l'investigador que fureteja febrosench en el arxius del nostre passat, per treuren sempre notes originalíssimes. En poch temps ens ha donat l'hermosa monografía sobre'l comerç antich y modern de Tarragona; la excelent conferencia sobre la taula de cambi, y ara aquest treball meritíssim, en el qual se senyala l'intervenció dels diputats catalans en les Corts de Cadiz. Perque, ab tot y l'època d'atuiment que havía passat Catalunya al celebrarse aquelles Corts, els diputats catalans no varen deixar de durhi l'esperit may ben mort de la nostra terra. Y aquest esperit es el que resplandeix en totes les pàgines del fascicle, com no podía ser menys, tractantse d'un autor tan català com en Frederich Rahola, que sembla imposarse la missió de contribuir a l'historia de la nostra terra, revelantne aspectes poch coneguts, però plens d'interès, per portar molt sovint l'explicació íntima de fenòmens a primer cop d'ull inexplicables.

La tasca que realitza en Rahola ab la publicació d'aqueixes monografíes històriques es, donchs, meritíssima. Felicitemlen y felicitèmnosen.

Altre fascicle que cal senyalar dintre aquesta quinzena, es el dedicat per en Carles de Fortuny, a LA NOVELA CATALANA. Novelista l'autor, sab despendres de tot prejudici d'escola, tractant el tema ab un remarcable esperit d'equitat, senyalant a cada autor el lloch que li pertoca y tenint en compte, no solament la producció respectiva, sinó el temps en que ha vist la llum.

També es d'aquesta quinzena la sortida dels primers quaderns d'una acurada traducció castellana que de les OBRES COMPLETES DE SHAKESPEARE, s'ha empresa en Cebrià Montoliu y publica en edició molt ben presentada el Centre editorial artístich den Miquel Seguí.

Cal senyalar també el primer volum de la COLECCIO EMPORIUM, compost per una colla de sugestius quadres D'AMERICA, originals den J. Burgas y Garriga, y bellament ilustratts per en J. Grau Miró.

Finalment y reservantme tractarne un altre día, o ferne entrega a qui'n tracti ab major autoritat, tinch sobre la taula, ademés del segon volum de les OBRES den Menéndez y Pelayo, ja anunciat en l'anterior article, les següents publicacions, que poso per ordre de rebuda:

LA PSICONEUROSIS Y SU CURA MORAL, pel doctor J. Cantarell Basigó, ab pròlech del doctor Carulla.

AMOR, SENYOR, llibre de poesíes den J. M. López Picó.

ENSAIG SOBRE «L'ATLANTIDA», per J. Fornell.

AL MARGEN DE UN DISCURSO, pel doctor Mossèn Salvador Bové.

JOCHS FLORALS d'enguany, y

LAS FRONDAS, poesíes de Román de Saavedra, ab pròlech de l'Apeles Mestres.

J. M. GRAU.

Desde Hellerau

La Gimnástica Rítmica y el nou Institut Jaques-Dalcroze

II

La ciutat-jardí d'Hellerau

No sabría pas començar a parlar de l'Institut Jaques-Dalcroze a Hellerau y de la obra magna que aquesta Escola s'ha empresa sense havervos donat, abans, una idea, encara que sumaria, de lo que es Hellerau y dels principis fonamentals de la seva fundació. Es aixís no més com pot abarcarse en tota sa magnitut la trascendencia social d'aquesta obra vastíssima de la que'ls Dohrns evidentment s'han constituit cap-devanters.

Crech que'l meu inteligent amich en Cebrià de Montoliu ha donat a Barcelona algunes conferencies y fins ha publicat en els butlletins del Museu Social alguns ben interessants articles explicant les finalitats, formació y desenrotllo de les «ciutats-jardí», per lo que penso que molts dels meus llegidors estaràn ja ab antecedents de lo que, en general, vol y representa aquest nou moviment civilista. Jo, actualment ciutadà de Hellerau, no tracto pas ara d'aprofondir sobre aquesta materia, sinó únicament tramettre incidentalment, encara que lo més fidelment possible, algunes de les meves impresions de Hellerau y algunes de les paraules fèrvides que sobre aquesta primera «ciutat-jardí» alemanya he tingut el plaer de poder recullir dels propis llavis de un dels seus principals y més valiosos conreuadors el doctor Wolf Dohrn.

L'orígen de les «ciutats-jardí» es anglès y el primer qui les anuncià fou Ebenezer Howard, en el seu llibre «The Garden Cities of to-morrow», llibre que promogué, al poch temps d'haverse publicat, un veritable moviment y donà lloch a la creació de societats a favor d'aquesta idea per la urgenta necessitat que's deixava sentir a Anglaterra de portarla a la pràctica a causa de l'excessiu agombolament de gent en les grans urbs.

Coincidint ab aquest moviment anglès, s'iniciava aquí, a Alemanya, la fundació de Hellerau. Aquesta es la creació de dos homens: el doctor Karl Schmidt, el director actual de la gran fàbrica de mobles de art «Deutsche Werkstatte fur Handwerskunst», prou coneguda de tots els bons artistes y de la qual sentim verament no poder parlar extensament en aquesta serie de articles, y del nostre tan esmentat doctor Wolf Dohru, qui sembla ésser actualment l'ànima de la empresa.

Jo no'm sé estar d'extractar de un magnífich follet ilustrat publicat per la «Gartendstadt Hellerau», y que'l doctor Dohrn tingué l'amabilitat de fer arribar a les meves mans, lo següent:

«La nostra idea primordial es la de crear, per medi d'una colonisació, segons un plan metòdich, habitacions que, al ensemps que siguin «millors» que les actuals, siguin també «més econòmiques». «Millors», a causa de la disposició general de la seva construcció y establiment, y «més econòmiques», evitant tota especulació que encareixi el terreny. El terreny, el solar, en el seu caràcter forçós de monopoli, no pot ésser de cap de les maneres ofert al mercat lliure, ni tampoch adquirit, ni hipotecat, ni ésser objecte d'especulació igual que un paper de borsa qualsevol; té de pertanyer en absolut a la totalitat que s'aposenta en ell; a la comunitat que, per medi de la vida de conjunt y per medi de creixement y de treball, fà que cada troç de terra assoleixi un valor especial, el valor obligat de monopoli, que'l distingeix d'un troç de camp qualsevol altre. Aquest valor certament que té d'ésser explotat com tot altre valor econòmich, però no pot esserho en profit d'interessos particulars y individuals, sinó en profit dels interessos mancomunats; ja que no es un sol propietari el qui ha creat aquest valor del terreny, sinó l'afluencia de diferents homens a un mateix lloch.

Aquest procés del aument de terreny ens ensenya, com, en el fons, tota producció humana es una producció de conjunt. El terreny es la comunitat; en consequencia, en una colonisació aixís, lo que ha d'evitarse ja desde'ls comensos es la especulació del solar. Cal, per això, adquirir de primera mà tot el terreny necessari pera la domicilisació y guardarlo per la comunitat. D'aquest modo pot proporcionarse més barato pera la edificació, y l'aument de valor produit per la colonisació pot emplearse en benefici de la totalitat en formes diverses.»

Aquesta y la de la limitació del territori y de la població son les idees mares de les «ciutats-jardí». ¿Qui es que no estarà desseguida d'acort ab elles?...

Sobre aquestes bases pot prepararse una ciutat segons un plan metòdich y premeditat tenint en compte totes les exigencies de la higiene, de la estètica y de les demés condicions necessaries a la vida moderna, y se desvetlla, ensemps, en els homens aquesta conciencia de pertànyer a un conjunt, aquest noble sentit de la comunitat y del desenrotllo progressiu y armònich. De tot això se'n poden treure una porció de ventatges y de prosperitats.

En els terrenys adquirits per la Societat «Ciutat-Jardí de Hellerau», situats al nort de Dresden, a un quatre kilòmetres de la ciutat, hi hà lloch per 12.000 families. Actualment, després de dos anys d'edificació, hi han a Hellerau unes 400 families y, ab una mica de fantasía, un hom pot començar a imaginarse lo que serà la colonia un cop acabada.

La disposició dels terrenys, coberts de camps, de prades y de boscos de pins, de faigs y d'abedolls, es magnífica. Hi hà un plan de ciutat futura traçat baix la direcció del senyor Richard Riemerschmid, arquitecte a Munich. Aquest plan utilisa, en lo possible, tots els moviments naturals del terreny, proveu algenes llargues arteries, però evita les ratlles dretes, sempre monòtones. Cuida y conserva'ls boscos arreu hont se troben. Els iniciadors d'Hellerau voldríen fer d'aquesta localitat en pès, segons s'expressa el doctor Dohrn en un dels seus informes, «un monument civil arquitectònich dels temps actuals». Ha sigut instituida una comissió d'artistes y arquitectes pera inspeccionar les construccions, de la qual formen part homes de tant renom tals com els senyors Th. Fischer, de Stuttgart; Hermann Muthesius, de Berlín; R. Riemerschmid, de Munich, y Otto Gussmann, de Dresden. Les casernes y les cases ab habitacions colectives son excluides rigorosament. Cada familia ha de tenir la seva teulada y el seu jardí. S'ha repartit el terreny de la ciutat entre diferents arquitectes y cada un d'aquests, ben identificat en la idea y en el plan general, es l'encarregat de construir les cases dintre'l troç que se li hà destinat. Aixís els barris tenen tots una unitat de pensament y un caràcter vivent que dona una bellesa extraordinaria a la ciutat. Cal tenir en compte encara que la bellesa principal d'una ciutat-jardí aumenta cada dia pel continuu creixement de les plantacions, tot lo contrari de lo que sol succeir en els aixamplis de les grans ciutats modernes que devenen, de dia en dia, més grises, més monòtones y més desolades.

El barri obrer d'Hellerau, que actualment es el més poblat, ab les seves cases blanques, de teulades rojes, y els seus diminuts jardinets, ara en plena primavera tots verdejants y florits, es una cosa deliciosa y corprenedora. No podeu pas imaginarvos quina sensació dòna de pau, de recolliment y de benestar. Els homes cuiden el seu petit troç de terra cada dia en sortint del treball y no més cal vèurels ab l'afició que treballen pera descobrir en ells tot l'amor que porten a la casa y a la ciutat que estimen com a cosa propia. Se poden llogar cases d'aquestes per 250 marchs l'any, advertint que està prohibit el treure a cap llogater, mentres cumpleixi, com també l'aumentarli el preu de la casa.

La «Ciutat-Jardí d'Hellerau» crech que ha fet un contracte especial ab l'Estat pera la paga de contribucions y demés arbitris.

Les funcions oficials y civils de la «Ciutat-jardí» depenen en absolut de Rennitz, petit poblet vehí.

He tingut ocasió de veure darrerament els plans de les magnífiques «escoles» que ara començaràn a construirse ab la protecció y colaboració de l'Estat. A més d'aquestes «escoles populars» hi haurà, a no trigar, a Hellerau un «Gymnase» pera les classes acomodades y pera estudis superiors y actualment l'infadigable doctor Dohrn està treballant en la creació d'un «Landerqiehungsheim» com el del famós doctor Lietz.

No es pas gaire atrevit l'afirmar que dintre pochs anys, ab l'arrencada y ab l'orientació que ha près, serà, aquesta hermosíssima «Ciutat-jardí d'Hellerau», un potentíssim centre d'alta cultura intelectual y artística. L'entusiasme, l'inteligencia, l'unió dels seus directors y la compenetració de tots els ciutadans, sense excepció, ab l'esperit d'aquesta direcció, es la major garantía del seu èxit.

Quantes vegades al passejar per aqueixos carrers y per aquestes encontrades d'Hellerau he pensat ab els magnífichs voltants de la meva Barcelona y en lo convenient que fòra pera la gran ciutat catalana l'intentar quelcom en aquest sentit, el dotarla d'un esbarjo d'aquesta naturalesa!... Es una cosa que per la seva importancia y trascendencia social crech que val la pena d'estudiar atentament. Díes enrera me proporcionà una grossa alegría aquella carta eloqüentíssima que el meu distingit amich don Frederich Rahola endressava al Excm. alcalde de Barcelona y en la qual, després de la bella iniciativa, la idea d'una «Ciutat-jardí catalana» començava a iniciarse. Com ja he dit abans, dos homes han sigut prou aquí a Dresden pera fundar esplèndidament la primera «Ciutat-jardí alemanya». Dos homes d'energía, d'empresa y d'autoritat que surtin a Barcelona, ben compenetrats de la idea y ben segurs de lo que van a realisar, poden fer a casa nostra'l bell miracle. No'ls mancarà el concurs dels tècnichs, dels higienistes, dels artistes, dels ciutadans tots sense distinció d'idees, perque aquestes son coses que interessen a tothom per igual y per les quals, si son ben portades, no poden mancar apoyaments ni adhesions de tota classe.

Joan LLONGUERAS.

Hellerau, maig 1912.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 3, 4'15 tarda.

El comte de Romanones obre la sessió a les 3'5, ab 22 diputats en els escòns y trobantse en el banch blau els senyors Canalejas, Barroso y Villanueva.

S'aprova l'acta.

Prechs y preguntes.—El senyor IGLESIAS (don Pau) denuncia abusos que's cometen ab els obrers surutapers de Palafrugell y ab els miners de Gelgal (Almería), Covadonga y algun altre punt d'Asturias.

Exposa casos concrets de cada una de les denuncies formulades.

El senyor CANALEJAS li contesta generalisant y fent una calurosa defensa dels patrons, que també tenen drets que defensar y amor propi.

Recorda que'ls d'Asturias tenen donades recents proves de tranzigencia davant les demandes dels proletaris.

Considera abusiu y perniciós pera'ls mateixos obrers el sistema d'establir solidaritat y amenaçar ab la vaga general per causes tan nimies como el despido justificadíssim d'uns obrers que abandonen el treball abans d'acabar les hores reglamentaries.

Anuncia que com a conseqüencia de aquest procedir poden ocórrer perillosíssims retraments del capital que's queixa constantment de pressions insoportables.

Per lo que's refereix al anunci de la vaga general a Asturias diu que entre els pretextes que's poden buscar, y la gravetat de la vaga hi hà que establir diferencies.

El senyor IGLESIAS rectifica y diu que quan s'amenaça a Asturias ab la vaga general es perque ja porten dotze díes vagant sense que s'hagin atès les seves reclamacions.

Els que's queixen de la tirania dels obrers, que donguin els jornals deguts y senyalin les hores prudents de treball y veuràn com no hi hà pressions dels treballadors.

Lo que passa es una demostració més de que'ls anomenats elements directors dels obrers no son els que fan les vagues.

Madrid, 3, 5'15 tarda.

El senyor CANALEJAS també rectifica, dient que'l Govern, l'Institut de Reformes Socials y altres organismes se preocupen de les qüestions que afecten als obrers y les estudien ab la deguda atenció.

Elogia la conducta dels patrons de Aller que pera evitar disgustos als obrers els varen permetre anar a la vaga, fins els que'ls eren personalment afectes.

Manifesta que la vaga es un síntoma del sigle; però adverteix que allà ahont la vaga es sols un element econòmich la protecció aumenta, se desenrotlla, s'extén y adquireix nous mercats; però ahont té un carácter revolucionari passa tot lo contrari.

El senyor IGLESIAS torna a rectificar.

El ministre de FOMENT contesta a lo que l'altre día va dir don Pau Iglesias sobre la conducta de la Companyía dels ferrocarrils andalusos, de que's negava a cumplir les dúes Reyals Ordres de Foment sobre'l Montepío, y diu que segons aquestes disposicions la Companyía tenía un plaç de dos mesos pera procedir.

Respecte als suposats abusos a les mines de La Conquista (Almería) y La Unión (Murcia), diu que pels informes que li envien els enginyers no's confirmen les denuncies.

El senyor ALAS PUMARINO diu que'l senyor Iglesias pateix una greu equivocació al creures l'únich representant dels interessos obrers, perque'ls demés diputats també'ls representen. Jo —afegeix—soch aquí un llegislador y quan se discuteixen projectes de interès pera la classe obrera me inclino de la seva banda y quan veig una vaga plantejada ab justicia soch un vaguista més; però es de doldre que en moltes ocasions se porti als obrers a moviments que a n'ells en primer terme perjudiquen.

Explica lo ocorregut ab la vaga de Asturias del estiu passat y diu que va acabar ab la redacció d'una nota en que's deixava a salvo la disciplina en la explotació de les mines, perque sense disciplina no hi hà treball possible.

El que un patró despedeixi a un obrer per causes justificades no pot ser motiu de vaga, perque en tots els països del mon el dret de despido, tant pera'ls patrons com pera'ls obrers, està reconegut y també's reconeix en el projecte presentat al Senat sobre contracte colectiu del treball.

Convé que aquests assumptes se discuteixin ampliament en el Parlament.

El senyor IGLESIAS manifesta que ell no s'abroga la sola representació dels obrers, sinó d'aquells que dipositen en ell la seva confiança.

Madrid, 3, 9'15 nit.

Don Pau IGLESIAS se defensa dels càrrechs que dirigeixen als anomenats vividors els que no coneixen la organisació obrera.

Aquests vividors—diu—son tan honrats com el que més y treballen més que molts obrers, y els elements proletaris els deuen molt. També an aquests vividors deurien veurels ab simpatía'ls patrons, perque an ells se deu en moltes ocasions que ab els seus consells eviten els conflictes socials.

Assegura que a Asturias els obrers careixen de llibertat, fins al punt de tenir que emmotllar sa opinió a la dels patrons.

El senyor ALAS PUMARINO rectifica breument.

El senyor COROMINAS demana que vingui al Congrés el sumari de la causa per suposada violació d'una nena a Barcelona, y qual informació publicada en els periòdichs barcelonins va motivar la petició y concessió d'un suplicatori ab ell.

El senyor LLOSAS solicita documents a varis ministres que's troben ausents.

El senyor FELIU fa un prech relacionat ab una societat de Tafalla.

El senyor SANTACRUZ denuncia'l funcionament a Baracaldo d'un cinematògraf que no reuneix les condicions legals y excita al Govern a que impideixi el funcionament de dit cine y de tots els que's trobin en el seu cas.

El senyor VILLANUEVA ofereix transmetre'l prech al ministre de la Governació.

Ordre del día.—S'aproven varis dictamens, entre ells un sobre'l projecte de lley autorisant la venda en pública subasta y en parceles dels terrenys del Plà de les Dames, a la plaça de Ceuta.

Se posa a discusió'l dictamen de la comissió mixta sobre'l projecte de lley prohibint el treball industrial nocturn de la dòna, però a petició de don Pau Iglesias se suspèn aquest debat, perque aquest diputat desitja examinarlo millor abans de parlar sobre ell, com se proposa.

Continúa la discusió del vot particular del senyor Calderón al dictamen sobre la R. O. de Foment y relació dels 7,000 kilòmetres de carreteres.

El senyor CALDERON rectifica.

El senyor ALCALA ZAMORA fa lo propi.

El senyor SENANTE parla pera alusions, y diu que'ls càrrechs formulats pel senyor Calderón, a son judici queden en peu, y si's té en quelcom l'interès de la patria no deu prosperar aquest plan de carreteres.

El senyor AZCARATE també estima que han quedat sense contestar els càrrechs formulats pel senyor Calderón.

El senyor CALDERON pregunta si el Govern no té res que dir en aquest assumpte. Considera una ofensa el silenci del Govern, no per ell, que es un diputat modest, sinó perque al apoyar son vot particular va parlar en nom de la minoría conservadora.

El ministre de FOMENT diu que ell es incapaç de cometre la més petita inconveniencia a gratcient y afegeix que si no ha parlat ha sigut perque an ell ha arribat la noticia de que'l vot particular anava a ser rebutjat y totseguit, al discutirse'l dictamen, hi intervindrien varis diputats, entre ells el senyor Gasset, reservantse pera allavors el Govern emetre la seva opinió.

Se suspèn aquest debat.

Continúa la discusió dels presupostos.

El senyor MACIA diu que'ls senyors Espada y Bergamín han demostrat ab números que'l presupost careix de sinceritat; però a lo dit per aquests senyors s'hi pot afegir molt més.

An aquest efecte, refereix lo que succeeix ab la conservació de carreteres, ahont les xifres no corresponen ni de molt, a la realitat.

Lo que succeeix al Marroch es una altra vergonya. Al cap de tres anys de guerra, no sabem quin es el material militar que's necessita y quin es el presupost que pera aquesta atenció ha de formarse.

Gran part de la culpa d'això's troba en la política de defensa nacional que segueix el Govern. En materia de defenses se segueix un procediment desacertat.

Se refereix a nostra acció al Marroch y diu que nostra acció militar anirà en benefici d'Anglaterra, la que té interès en mantenir la neutralitat en l'Estret de Gibraltar.

El senyor MAURA interromp, però desde la tribuna de la prempsa no se sent be l'interrupció.

El senyor MACIA continúa, dient que el senyor Maura y Gamazo, en el seu llibre sobre'l Marroch, ja afirmà que encara que la [illegible] les potencies signataries de l'Acta de Algeciras, Espanya no devía acceptar l'encàrrech d'escometre l'acció en el Rif.

Examina'ls presupostos de varis països, singularment d'Italia, que feu sempre una política naval preparatoria, pera fer la guerra a França. A Italia anà aumentant el presupost fins arribar a 1899 que's trobà ab un deficit aterrador, com el d'Espanya, y allavors se plantejà aquet dilema: o tenir que jugarsho tot a la carta de la guerra, o tenir que acomodar el seu presupost a la potencia contributiva del país. En aquella ocasió Italia tingué judici. Jo no sé si vosaltres en teniu.

Disertant sobre la política naval, insisteix en lo que ha dit en altres ocasions respecte a la ineficacia que pera nosaltres tenen els grans acoraçats. Era millor veure'l modo d'atendre a la defensa de nostres costes dins de les forces contributives de la nació.

Insisteix en que persistint en la política naval que avuy seguim, tindrem de seguir la sort d'Anglaterra el día que hi hagi una guerra. Per dolorós que sigui, s'ha de dir: de fet, estem convertits en una colonia anglesa. Si aixís no fós, al esclatar una conflagració, les Balears seríen d'Anglaterra.

El ministre d'HISENDA. — Aquesta es una opinió de S. S.

El senyor MACIA. — Donchs, pera corroborarho podría ensenyar a S. S. testimonis d'almiralls extrangers que expliquen que's troba Mahó indefens.

El ministre d'HISENDA. — ¡Ah!! però aquests no son testimonis espanyols!

El senyor MACIA. — N'hi podría ensenyar a S. S. més que d'extrangers.

Segueix dient que ni les colonies, ni la possessió d'una gran marina mercant, ni'l desenrotllo de les industries marítimes, justifica el que Espanya gasti milions y més milions en acoraçats.

Recorda que quan, fa poch, esplanà una interpelació sobre aquest assumpte, formulà arguments en aquest sentit, als quals no va poder contestar, rebatentlos el ministre de Marina.

Se presuposten 200 milions pera camins vehinals, 400 pera carreteres, 200 pera canals; estem discutint si han de ser o no 7.000 kilòmetres els del plan de carreteres; donchs, bé; jo crech que hauríen de ser 12.000 y pera ferlos en vint anys tindríau el diner que costa un acoraçat.

Lo que succeeix es que no portèu una bona orientació y per això no podèu fer un presupost conforme a lo que demanen les necessitats del país.

Se refereix suscintament a la qüestió internacional, singularment a lo que afecta a Anglaterra y les exigencies de Russia de demanar que s'obri al servey el pas dels Dardanels.

Totes aqueixes coses porten compromisos que no poden desdenyarse, per lo qual termina invitant al Govern a que pensi bé en ells pera que'l trobin preparat els aconteixements, en condicions, en lo possible, de fer que'ls successos que s'acosten a Espanya no'ns causin perjudicis que segueixen a tota imprevisió.

El senyor BARBER li contesta, en nom de la comissió y diu que per no ser de l'incumbencia d'aquesta no'l seguirà en el passeig crítich y històrich que el senyor Macià ha fet per l'extranger.

Manifesta que Espanya no aspira a tenir una esquadra poderosa.

El senyor MACIA.—¿No hi aspira?; allavors no dich rès.

El senyor BARBER.—No hi aspira per ara; perque la única realitat actual es la lley d'esquadra, que dista molt de demanar una flota poderosa.

Breument rebat altres extrems del discurs del senyor Macià, fent algunes consideracions sobre'ls problemes de caràcter internacional que avuy estàn sobre'l tapet.

Termina manifestant que nostres costes no's troben tan indefenses com suposa el senyor Macià.

Rectifiquen abdós senyors y se suspèn aquest debat; passant el Congrés a reunirse en sessió secreta a dos quarts de vuit.

En la sessió secreta continúa la discusió del suplicatori contra el senyor Soriano, per un article publicat en un periòdich d'Albacete contra el clero, del que'l diputat republicà se va declarar autor.

Impugna el dictamen el senyor BURELL, apoyant sos arguments en que l'article no era injuriós y un cas de força moral impideix concedir el suplicatori al senyor Soriano.

El senyor LAVINA, de la comissió, defensa el dictamen.

El senyor SANTA CRUZ compara l'article del senyor Soriano ab altre del senyor Iglesias (don Dalmau), el suplicatori del qual fou denegat, y protesta enèrgicament dient que sería una iniquitat el que's votés el dictamen de la comissió.

Posat a votació nominal resulta aprovat per 98 vots contra 21, passant el Congrés a reunirse en seccions.

En la reunió de seccions han quedat elegides, entre altres, les següents comissions:

Projecte de Mancomunitats.—Senyors Cambó, Corominas, Pedregal, Guillem, Sol, Ruiz Valarino, Sala y Alvar Mendoza.

Pera'l projecte del Banch Nacional de fiances.—Els senyors Pedregal, Argente Espada, Sànchez Jimenez, Romeo Burell y Llorens.

Reformant l'article setè de la lley de Ensanxe de Madrid y Barcelona.—Els senyors Buendía, Raventós, Ventosa, Llanos Barron, Belaunde, Goicoechea y comte de Santa Engracia; derrotant aquest al candidat senyor Silió, y el senyor Buendía al senyor Ossorio y Gallardo, autor de la proposició.

Senat

S'obre la sessió a les 3'45, baix la presidencia del senyor López Muñoz y trobantse al banch del Govern els ministres de la Guerra y Gracia y Justicia.

Ordre del día.—Se posa a discusió el dictamen sobre'l projecte de lley orgànica del Estat Major del exèrcit.

(Assisteixen a la sessió molts generals, entre ells en Weyler).

El baró del SACRO-LIRIO consum el primer torn contra'l dictamen, senyalant els defectes que conté, per lo que demana a la comissió que accepti les esmenes que té presentades.

Estudía la organisació dels elements militars en totes les nacions civilisades.

Suposa que'l ministre de la Guerra no té de ser precisament militar, perque la Constitució diu que poden ser ministres tots els ciutadans espanyols majors d'edat.

El marquès de SANTA MARIA li contesta, defensant el dictamen.

Madrid, 3, 9'15 nit.

Rectifiquen el baró del SACRO LIRIO y el marquès de SANTA MARIA.

El senyor MAESTRE consum el segón torn en contra.

Li contesta don Conrat SOLSONA, de la comissió.

El general LINARES prega al president que suspengui el debat fins demà pel cansanci de la Cambra.

El ministre de la GUERRA diu que tant el Govern com la comissió desitjen que's discuteixi el dictament ab tota amplitut.

S'accedeix al prech del general Linares y s'aixeca la sessió a les sis.

La comissió de suplicatoris.

Madrid, 3, 9'15 nit.

S'ha reunit la comissió de suplicatoris, examinant alguns documents y acordant tornar a reunirse demà pera examinar els dels senyors Bordas, Corominas y Bertràn y Musitu.

Les tasques del Congrès

El president del Congrés ha reunit aquesta tarda en son despatx als quefes de les minoríes.

Hi han concorregut a la reunió els senyors Azcàrate, Lerroux, Feliu, Senante y Garriga.

El senyor Maura ha enviat una carta excusantse d'assistir per diverses ocupacions y perque com suposava que la reunió era pera tractar d'assumptes parlamentaris, sobre'ls quals coneixía el comte de Romanones el seu criteri, li semblava innecessaria sa presencia en la reunió.

El comte de Romanones ha dit als congregats que desitjava exposalshi la situació difícil en que's trobava, per no poder despatxar en les sis hores reglamentaries de sessió tots els assumptes pendents. El temps de que disposa es insuficient pera discutir aquestes qüestions. D'una part el Govern l'excita pera que's discuteixin els presupostos; altres diputats volen que's discuteixi el plan de carreteres y el plet de Canarias, y demà vindrà el projecte de Mancomunitats en el que tenen interés el Govern y els representants de Catalunya. Ademés, no es possible mermar les dues hores de preguntes, per la necessitat d'atendre el dret dels diputats a ferles.

Per totes aquestes consideracions ha proposat que desde demà se dediqui tota la ordre del día, o sigui les quatre hores de sessió, exclusivament a discutir els suplicatoris, fins a deixarlos liquidats. Després podríen aquestes quatre hores destinarse als assumptes més importants que figuren en la ordre del día, bé lo de Canarias, bé lo del plan de carreteres, bé les Mancomunitats, per entendre que limitar temps a cada una d'aquestes qüestions equival a perdrel inutilment.

En sa conseqüencia ha proposat que's sospengui per ara'l debat dels presupostos, y pera això parlarà al ministre d'Hisenda.

Els reunits han assentit a les indicacions del president, manifestant que com comprenen la difícil situació en que's troba estaven disposats a donarli tota mena de facilitats.

A lo únich que no s'avenen els representants de les minoríes, ab excepció dels regionalistes y els conservadors, es, a que'ls presupostos se discuteixin y votin abans de les vacacions estiuenques, entenent els quefes de grupus parlamentaris que fins a octubre no deuen aprovarse'ls presupostos.

En cambi, el Govern y les dues minoríes abans citades desitgen que's despatxin els presupostos lo més prompte possible.

De manera que desde demà les dues primeres hores de sessió se dedicaràn a prechs y preguntes y les quatre restants a suplicatoris, els quals se despatxaràn en dues o tres sessions.

Després se destinaràn aquestes quatre hores a discutir el projecte de reforma administrativa de Canarias, que consumirà unes cinch sessions; després al de carreteres, que's despatxarà en tres y després al projecte de Mancomunitats en el qual la discusió serà més detinguda.

Molts comentaris s'han fet sobre l'aplaçament de la discusió dels presupostos, cosa que significaven els acorts anteriors, y algú assegurava que'l ministre d'Hisenda, al ser enterat d'ells, ha dit:—Aquest serà'l criteri dels reunits però no'l meu.

Altres diputats de la majoría asseguraven que a pesar de la reunió d'avuy, els presupostos s'aprovaràn abans de les vacacions estiuenques.

A última hora de la tarda ha conferenciat el comte de Romanones ab el president del Consell, pera donarli compte de lo tractat en aquesta reunió.

El debat de presupostos

Madrid, 4, 12'30 matinada.

El ministre d'Hisenda, enterat de que el comte de Romanones, en la reunió dels quefes de les minoríes havía acordat sospendre la discusió dels presupostos, fins a liquidar els suplicatoris ha visitat al senyor Canalejas, pera pregarli que no s'aplacés aquesta discusió.

El senyor Canalejas ha exposat al senyor Navarro Reverter la dificultat d'aprovar els suplicatoris pendents de discusió en el plaç que marca'l reglament, perque de lo contrari dins de tres díes se donaràn per concedits els no discutits.

Durant la conferencia d'abdós senyors ha entrat el comte de Romanones, qui ha enterat en semblants termes al senyor Navarro Reverter, persistint el senyor Navarro Reverter en que's podía donar més marge al debat de suplicatoris sense interrompre la discusió dels presupostos, que era obra de Govern y precisava aprovarse sense dilació, encara que la discusió fos amplia.

Al sortir el comte de Romanones ha manifestat que ab la reunió de les minoríes no's donava gran facilitat pera la discusió y menys pera'ls presupostos.

El senyor Navarro Reverter deya moments després d'abandonar el despatx del president:

—No's sospendrà la discusió dels presupostos, com ho demostra'l fet de que ara's renua la discusió en el Congrés.

—¿Y demà?—ha preguntat un periodista.

—Y demà—ha contestat el ministre ab els versos del Tenorio:

«Hoy no es mañana, Lucía;
y si se casa mañana,
mañana será otro día.
—Y lo que dijo D. Juan
mantenido está por él».

. . . .

Ha seguit dient que, es clar que si les circumstancies requeríen donar temps a altres coses, ell no s'hi oposaría per qüestió de dos o tres díes, sempre que després se li donessin compensacions.

Per últim, dirigintse al senyor Canalejas, que sortía en aquells moments ha dit als periodistes que'l quefe corroboraría lo que ell havía dit; y aixís ha estat, en efecte.

El senyor Canalejas ha confirmat lo dit pel senyor Navarro Reverter, afegint que aqueix era'l criteri ja conegut del Govern.

La reforma tributaria

Davant la comissió de presupostos ha començat l'informació oberta sobre'l nou impost que sobre la llum eléctrica proposa'l ministre d'Hisenda.

Ha informat únicament el senyor Corbella, de Barcelona, que ha pronunciat un extens y rahonat discurs que ha produit gran impresió, fent veure'ls inconvenients del projecte.

El senyor Corbella s'ha oposat enèrgicament a la fòrmula del impost, tal com el proposa'l ministre, es a dir, fixar la tributació per unitat de fluit, proposant que la tributació s'imposi sobre'l valor del fluit, sigui'l que sigui. Això sería més just y equitatiu; lo altre sería ruinós pera l'industria.

Esmenes

Ademés de les onze esmenes presentades al projecte de reformes en el generalat, avuy se n'han presentat quatre més, dues del baró del Sacro-Lirio, una del general Weyler y una altra del general Ochando.

Crèdits

La comissió de presupostos del Senat s'ha reunit, donant dictamen de conformitat ab el Congrés, sobre un projecte de lley concedint 500.000 pessetes pera la reparació del cable de Canarias y sobre altre respecte a l'aplicació del remanent de crèdit concedit pera'ls damnificats pels darrers temporals.

Teatres

Una festa helènica

Ens plau poder anunciar que en la revetlla de Sant Joan, tindrà lloch en el stadi de la Casa de Familia, una festa de caràcter helènich, composta de la representació al aire lliure per elements de la esmentada institució, del Filoctetes, de Sòfocles y el Ciclop, d'Eurípides, versions catalanes dels senyors D. Corominas Prats y J. Roca y Roca, respectivament. L'Orfeó de la Casa cantarà l'himne a Apol, la música del qual fou descoberta a Delfos fa pochs anys. Lo escullit y nou d'aquest programa, estem segurs que cridarà l'atenció del públich; la festa acabarà ab alguns jochs atlètichs, essent el guanyador de les curses, qui farà ofrena d'una toya de flors a la senyora o senyoreta de la seva elecció, anant ab ella a abrandar el foch de Sant Joan, disposat en el stadi, mentres pera esplay del jovent, l'orquestra de la Casa de Caritat tocarà un escullit repertori de sardanes.

La entrada serà per invitació. Els germans senyors D. y V. Corominas Prats son els directors y organisadors de la festa.

CASTELLA

En el teatre de Novetats, ahont actúa la companyía dramàtica María Guerrero-Ferràn Díaz de Mendoza, tindràn lloch aquesta setmana les darreres representacions del hermós drama dels germans Quintero, «Malvaloca». Demà, dimecres, segon día de Moda, se representarà l'interessant drama de don Eduart Marquina, «Doña María la Brava», y el divendres, tercer día de Moda, «El drama de los venenos». El dissapte, estrena de la llegenda en quatre actes y en vers, original del poeta don Francisco Villaespesa, «El Alcázar de las Perlas».

LIRICH

COMICH. — «Abierto toda la noche», que acaba d'estrenar la companyía d'aquell teatre; altra cosa fora si l'assumpte del sainet, ben a propòsit pera la confecció de tot un quadre humorístich, hagués caigut en mans d'un escriptor mitjanament proveit de recursos còmichs.

A manca del bon partit que tan fàcilment podía la lletra treuren, hi hà, en cambi, una música escayenta y joganera, molt aplaudida tota ella, sobre tot en el «Cant de la morenaça», hont triomfen, de passada, les facultats artístiques de la tiple còmica Pilar Martí.

NOTICIES DE BARCELONA

Dinámica atmosfèrica

El temps pera avuy a l'Europa central y meridional.

Ans d'ahir plogué desde'l Cantàbrich fins a Austria. A Catalunya caigueren petites ruixades y alguna pedregada. Les nuvolades eren esbandides per la garbinada que les llensava cap a gargal, per l'acció de la tempesta francesa, que relantía la tormenta que caminava cap a Catalunya, ahont hi va arribar ahir al matí ab xafegades contínues.

Falten telegrames fonamentals, y dedueixo de la situació general d'Europa que avuy continuarà la pertorbació mediterrania, quedant dintre d'ella tota la vessant espanyola ab ruixades.

Una borrasca arribarà a les costes d'Irlanda, ab plujes fins al Cantàbrich espanyol cap a l'interior continental.

D. PUIG.

Ahir el día aparegué ab el cel cobert de núvols, amenaçant pluja forta.

Cap a les vuit del matí, després d'un preludi de trons y llamps, va començar a ploure, fentho seguit y abundosament durant més de dúes hores.

Vora mitgdía, el temps semblava voler anar cap a la bonança, aclarintse'l cel y deixantse veure'l sol algunes estones.

Durant la tarda el temps se va mantenir en estat insegur.

A dos quarts d'una de la matinada se ha calat foch a una adroguería situada al passeig de Sant Joan, núm. 82, propia de don Francisco Grané, cremantse part de la estantería y alguns pots de posar dolços.

Hi han acudit els bombers de la Central, de Santa Agna y del Parch, logrant dominar l'incendi ab poca estona.

Les pèrdues no son de gaire importancia.

L'antiga botiga-fonda dels senyors Marlet y Tey, de quin acte inaugural donavem compte en la passada edició es instalada al carrer de Fontanella, núm. 15, y no al número 16 del carrer de la Boquería, com dèyem equivocadament, per havernos confós ab la adressa vella de dit important establiment.

— Desinfecteu ab «Creolina Vallès».

—«Royal». Totes les tardes Thé concert.

Ha mort, a Vilafranca del Penadès, el beneficiat de Santa María d'aquella localitat, doctor mossen Joseph Bolet y Artigas, ecònom que fou de Vilanova de la Roca y regent de Santa María de Badalona, gosant en abdúes poblacions de grans prestigis y simpatíes, lo mateix que a Vilafranca.

A. C. S.

— **Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura debilitat. B. Domènech. Ronda Sant Pau, 71.**

Ahir visitaren al Sr. Bisbe don Ramón Albó, el P. Acebedo, S. J., Bisbe «in partibus» a Mèxich; el P. Provincial de les Escoles Píes, y el senyor comte de Lavern.

— Està vostè xacrós y debilitat? Prengui Seroviol y curarà en pochs díes.

La Secció Permanent d'Educació y Instrucció del C. A. de D. del . y de la I., de conformitat ab lo que disposa l'article 9 del Reglament, el prop-vinent dissapte, día 8, a dos quarts d'onze de la vetlla, celebrarà la junta general ordinaria de reglament.

Diumenge a dos quarts de deu del matí arribà an aquesta ciutat, procedent de Vilanova y Geltrú el senyor Bisbe doctor Laguarda, acompanyat del arxiprest de Vilanova reverent doctor don Jascinto Pagès, del secretari de Visita reverent doctor don Joan Bonda, y de son familiar.

A la estació esperaven al Prelat el vicari general doctor don Joseph Palmarola, el canonge arxiprest y secretari de Cambra doctor don Francisco Muñoz, el degà doctor don Eufemi Rodríguez, senyors don Joseph Parellada doctor don Joan de Deu Trías, senyor La Riva y don Ramón Albó.

A Vilanova fou objecte'l doctor Laguarda d'una afectuosa despedida. En l'andèn el despediren els reverents rector d'aquella vila, Pares Escolapis, Junta de les entitats catòliques y gran número de vehins.

En el trajecte de Vilanova a Barcelona sortiren a cumplimentarlo y oferirli sos respectes el reverent rector de Sitges y el de Gavà, acompanyats de nombrosos feligresos de ses respectives parroquies.

El senyor Bisbe vé molt satisfet de les atencions de que ha sigut objecte durant la visita que ha practicat a les parroquies del arxiprestat de Vilanova y Geltrú.

— No compreu Lavabos, Banys, Vaters, etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Lacoma G, Passeig de Sant Joan, número 44. Preus ventatjosos.

Ans d'ahir, a les nou del matí, celebrà sa primera Missa, en l'iglesia del Convent dels PP. Caputxins de Sarrià, el Reverent Pare Fra Agustí, de Barcelona, fill dels nostres benvolguts amichs el reputat doctor en Medecina, don Agustí Perez y Martinez y donya Emilia Bufill. Van assistirlo, durant el Sant Sacrifici, el M. R. P. Vicari Fra Fermí del Cos.

Tant al novell sacerdot, com a sos apreciats pares, germans y restant familia, els envíem la nostra més coral enhorabona.

— El polvo insecticida Caubet en «capses-manxa» LA MONTENEGRINE destrueix radicalment tots els insectes domèstichs.

La Hospitalitat Diocesana de la Immaculada Concepció's veurà obligada a tancar la inscripció a alguna de les classes de que's composaràn els trens que conduiràn la pelegrinació a Lourdes, per ser ja molt poques les places disponibles.

De totes maneres es probable tinguin de tancar aviat la inscripció a totes, si no consegueix una petita pròrroga que té solicitada de les Companyíes dels ferrocarrils.

En la secretaría de la Junta Diocesana s'ha rebut de J. S. la cantitat de 5 ptes. com a donatiu pera sufragar els gastos de viatge dels malalts a Lourdes.

— **Vernet-les-Bains: Gran Casino reformat.**

Dels mossos d'Esquadra.

Els de Gironella comuniquen que un vehí conegut per Pau del Anton, de 28 anys, va estimbarse al punt conegut per Vals, terme de Casserres, d'una alsada de 20 metres, morint, malgrat haver sigut socorregut per algunes persones. Se suposa que l'infelís, que solía dedicarse a cullir cargols y patía sovint atachs epilèptichs, va sufrirne un a la vora de la timba y va caure daltabaix.

Els de Suria han capturat a un home per robo de plansons de pí, a Fonollosa.

Els de Pineda han denunciat a un pastor per invadir propietats agenes.

Serveys prestats pel Cos de Moços d'Esquadra durant el mes de maig darrer:

Per faltes a la moral, 9 detencions; per baralles y disparar armes de foch 2; per amenaces de mort y intent de agresió, 4; per ferides, 2; per furt, 7; per estafa, 3; per danys a la propietat, 10; reclamats judicialment, 2; per tallar y furtar arbres, 5; per baralles y intent d'agresió, 3; per insult, agresió y lesions, 5; per contrabandol de tabach, 1; per infringir la lley de pesca, 3; presumpte autor de violació, 1; per infringir la lley de caça, 2; reclamats guvernativament, 2; per exhibir fotografíes pornogràfiques a un ball, 3; per fer circular bitllets del Banch falsos, 1; per escàndol a la vía pública, 2; per baralla, lesions y ús indegut d'armes, 4; per haver timat pel procediment del enterro, 4; per violació, 1; per infringir les ordenances municipals, 9; total, 75.

Relació dels objectes trobats y dipositats a la Majordomía de Cà la Ciutat:

Una bossa de mà, de pell negra; un vano ab cadena de metall; una cadeneta ab un joyell, contenint una fotografía; una «toquilla» de llana negra y una altra llana blanca; un rellotje comptador d'aigua; un paquet de colls y punys sense planxar, d'home; un capell de senyora y una gorra d'home; un paquet ab tres toballoles, un troç de tela, un barret ab plomes d'acer, una joguina, una pilota y una capsa de confits; una bossa de mà, de pell, ab un mocador, un abono de tranvía y metàlich.

— Tots els tickets de vendes efectuades el día 14 de maig per la «Mercería Casa Benet», Jovellanos, 5, se reintegren per tot el seu valor.

Durant el passat mes de maig, els deixeples de la Escola Catalana «Mossen Cinto» y noyes que formen part del Chor Infantil del mateix nom, han fet 55 imposicions a la Caixa d'Estalvis Escolar Mossen Cinto, ab un ingrés de pessetes 44'95.

Per la quantitat ingressada ja a la susdita caixa escolar, els hi ha correspost llibretes de la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis als alumnes de la Escola en Carles Gol y en Romà Musolas.

— Els desarreglos intestinals propis de la primavera y estiu, no's produeixen bevent aigua mineral LEREZ.

La Enciclopedia ilustrada Seguí ha repartit els quaderns 277, 278, 279 280 281 y 282, d'aquesta notable publicació.

— Coneguda en tot el mon per la seguretat en els efectes, agradable sabor, que ajuda a les digestions, tonifica y aumenta la gana, poguent usarlo lo mateix els dispèptichs que les persones sanes, es l'Elíxir Estomacal de Sáiz de Carlos.

Hem rebut d'un suscriptor, a la bona memroia dels seus familiars y amichs, la cantitat de cinch pessetes, que havem repartit entre famílies necessitades.

— Com els demés anys, aquest estiu seguiràn obertes les classes de día y nit de dibuix y pintura en l'Academia Baixas, carrer del Pí, 1, primer.

L'Ateneu Obrer del Districte II, Mercaders 38 y 40, celebrarà el día de Corpus, a dos quarts de deu de la vetlla, un ball d'orquestra en el que hi tindrà lloch un concurs de pentinats adornats ab flors naturals, adjudicantse valiosos premis.

Pera invitacions a la Secretaría de la Secció de Beneficencia organisadora d'aquesta festa.

— Interessantissim

El Restaurant Colón de Caldetes participa als senyors estiuejants y excursionistes que, verificades importants reformes, que póden desde avuy els senyors automovilistes aturarse al mateix establiment, ahont també se'ls donarà rahó pera habitacions independents.

Conforme avensàrem, la Secció de Propaganda de la Comissió Organisadora de la Romería a Sant Joan de les Abadeses que deu celebrarse'l día 16 del corrent mes, ha organisat una serie de conferencies de divulgació de les belleses artístiques del citat Monastir, lo mateix que del historial del Santíssim Misteri.

A n'aquest efecte ha celebrat en el local de l'Academia de la Joventut Catòlica una reunió en la qual s'acordà que'l día 9 del corrent, els senyors Reverent doctor Miret y don J. M.ª Guih donguin ses conferencies en els locals de la Joventut Catòlica de Sant Andreu y en el saló d'actes del Colegi Comtal respectivament.

El día 13 se'n donaràn al Círcol Artístich de Sant Lluch y en la Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat, la qual serà a càrrech de l'arquitecte senyor Martorell.

Falta senyalar día a les que's donaràn a Terrassa, en el Círcol Tradicionalista de Barcelona y a Sarrià, a càrrech dels senyors don Joan Danés, don Joan M.ª Romà y don Joseph M.ª Boix, respectivament, y altres.

Com a final d'aquesta serie d'actes, se celebrarà una vetllada organisada per la Junta Organisadora de les senyores, en la que pendràn part el canonge senyor Baranera y els propagandistes senyors Guih y Danés, projectantse en aquest acte vistes del Monastir y cantantse'ls goigs del Santíssim Misteri que pera aquesta Romería ha escrit el doctor Baranera y posat en música el Rnt. doctor Masvidal.

Havent acordat el Círcol de Sant Lluch anar a la professó del Corpus, prega a tots els qui vulguin acompanyar al Nostramo, que siguin al local del Círcol (Montesió, 3, a les quatre de la tarda de la diada.

¿Còm comensa la tisis?

Un senyor que disfruta de completa salut se desvía del camí normal, fa vida crapulosa, no dorm les hores necessaries, apenes té temps pera viure y satisfer los apremiants necessitats de la vida, gasta més de lo que ingressa, y poch a poch el seu organisme defalleix y per últim l'ENFLAQUIMENT y la DEBILITAT el converteixen en caixa de Pandora, té tos, espectora sanch o mucositats, disnea y cansanci al fer una pujada, sòn intranquila, suors nocturns, paeix malament, té palpitacions: en dúes paraules, la peresa física y moral, la falta de força y frescor es evident; aquest subjecte HA ENVELLIT ABANS DE TEMPS, està al començament de la TISIS. El sabi consell del seu metge «prengui aixarop HIPOFOSFITOS SALUD» li ha tornat la vida que havia malgastat en excessos y bacanals.

Aquest malalt preconisa l'aixarop HIPOFOSFITOS SALUD a tots els dèbils y caquèctichs; el seu organisme té el vigor y la salut que havía perdut.

Demanis en les bones farmacies y droguerías HIPOFOSFITOS SALUD de Climent y C.ª, únich aprovat per la Reyal Academia de Medecina.

Del Marroch

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Insidies franceses

París, 3, 10'25 matí.

En un despatx de Fez que publica «Le Matin» se fà ressaltar que la majoría dels contingents que formen la harca enemiga procedeixen de les tribus del Rif; y se pregunta a quines sugestions pot obeir que vinguin de tan lluny a atacar a Fez.

Notes de Fez

París, 3, 11'30 matí.

Fez, 2.—La columna Gourand ha tornat al campament de Si-Hafaina.

Després que'ls enginyers varen fer accessible'l coll de Bontchara a l'artillería grossa, aquesta y el convoy de ferits varen empendre la tornada a Fez, ahont han arribat sense incidents.

Mentrestant, el gros de la columna Gourand, ab l'artillería de montanya perseguía al enemich fins al nort de Zalagh.

Desde primera hora de la tarda del día 1 no s'ha engegat cap tret.

L'enemich sembla totalment dispersat.

Els generals Lyautey, Moinier y Brulard y el Mokri han sortit a rebre la columna Gourand, que ha desfilat pel carrer central de Fez batent marxa l música.

Els indígenes se mostren vivament impresionats.

Les xifres rectificades de les pèrdues franceses son 12 morts y 31 ferits.

La situació's considera satisfactoria.

El Soldà y M. Regnault marxaràn aviat cap a Rabat.

Comentaris anglesos

París, 3, 11'50 matí.

Londres.—«The Times» comenta ab optimisme la situació dels francesos al Marroch.

Diu que Anglaterra se congratularà de que França pugui consagrar totes les seves forces a realisar la seva missió sense les dificultats que suposen les seves perllongades diferencies ab Espanya.

M. Geoffray—afegeix—porta les negociacions ab un tacte y generositat dignes de sincer aplaudiment; però es de deplorar l'actitut de intransigencia d'alguns elements francesos que retrassa la solució definitiva del plet franch-espanyol.

Multa perdonada

París, 3, 12'57 tarda.

El general Lyautey, en vista de la plausible actitut dels habitants de Fez durant els darrers aconteixements, se proposa perdonar la multa que en concepte de indemnisació de guerra havía sigut imposada a la ciutat.

La població se mostra molt satisfeta.

El resultat de l'operació

París, 3, 10'53 nit.

Fez, 3.—El Soldà va assistir ahir a la tornada de la columna Gourand, visiblement satisfet del resultat de la operació.

Està acordat, de no sobrevenir aconteixements imprevistos, que'l Soldà y M. Regnault marxin junts, dins de quatre o cinch díes, escoltats per dos batallons.

A Dardesbagh s'han celebrat funerals per les víctimes de la columna Gourand.

S'assegura que l'enemich fou totalment dispersat, calculantse que ha tingut uns 600 morts.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES

DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 3, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Concedint exempció del impost que grava'ls bens de les persones jurídiques al Hospital de Caritat de Nostra Senyora dels Dolors, de Cartagena.

Reyal ordre de Governació declarant d'utilitat pública alguns establiments de aigües minerals de les provincies d'Albacete y Guipúzcoa.

Declarant incurs en l'article 171 de la lley d'Instrucció pública al professor de la Escola superior d'Arquitectura de Barcelona don Miquel Bertràn de Quintana.

Anunciant trobarse vacants dúes places de professor d'entrada de la Escola d'Arts y Oficis de Madrid y convocant a les oportunes oposicións d'ajudants del mateix centre.

Circular dictant regles que han d'observarse quan els mestres interins deixin de presentarse a pendre possesió de la plaça que solicitaren, o quan la abandonin sense avís.

Acort de vaga general

Oviedo.—En el Consell del Sindicat d'obrers miners s'acordà la vaga general en totes les mines d'Asturias, per solidaritat ab els obrers de la Hullera Espanyola per les coaccions que ahir s'exerciren.

El Sindicat ha telegrafiat al senyor Canalejas comunicantli que declararàn la vaga el dimars si abans no se soluciona la vaga.

Un miting de ferroviaris

Màlaga.—A les deu de la nit acabà el miting dels ferroviaris celebrat en el teatre Lope de Vega.

Assistiren 1.500 persones.

Presidiren els companys Barrio y Lastre, els regidors socialistes, la directiva de la Unió Ferroviaria y el president de la secció de Còrdoba.

Parlaren Navarrete, Treviño, Palomino, Basenñana, Lastre, Marín y la obrera Angela Santiago.

Celebraren el triomf alcansat y exhortaren a perseverar en la unió.

En Barrio feu historia de la vaga y de la solució, censurant la tardansa den Canalejas en donar fi al conflicte.

Negà el nomenament d'àrbitre y donà lectura a una carta del senyor Canalejas, en la que promet dictar el mateix día de la solució una Reyal ordre ab les disposicions promeses.

L'acte acabà cantantse «La Internacional».

La qüestió del joch

El Govern té'l propòsit de donar solució definitiva a la qüestió del joch, ab lo qual no sería extrany que dintre de vuit o deu díes portí al Parlament les bases d'alguna disposició endressada a definir jurídicament el delicte del joch, que bé podría ser el pròlech de la reglamentació.

Consell de ministres

Lo que diu en Barroso

Madrid, 3, 2 tarda.

Aquest matí s'ha celebrat a Governació Consell de ministres, que no estava anunciat.

El senyor Canalejas ha despatxat ab el Rey com d'ordinari, y desde'l Palau s'ha dirigit a Governació, hont ja l'esperaven quasi tots els seus companys.

El Consell ha durat fins a dos quarts de dúes, y a pesar d'haver permanescut els ministres reunits més de dúes hores, no han fet més que cambiar, segons ells, impresions lleugeres sobre'ls debats parlamentaris y altres assumptes, y resoldre alguns expedients.

Ha dit el senyor Barroso que la durada del Consell ha sigut deguda a que'l ministre de Foment ha presentat un expedient relatiu al tercer dipòsit d'aigües del Canal d'Isabel II y s'ha cregut en el cas d'exposar antecedents y extendres en algunes consideracions.

—¿Y del Marroch?—hem preguntat—; ¿no s'ha tractat res del Marroch?

—Res—ha contestat—; no hi hà res de nou d'allà; les últimes noticies son tranquilisadores.

—¿Y de negociacions?

—Rès; el senyor García Prieto ens ha dit que avuy no arriba a Londres sir Grey.

—¿Y de desembarch de tropes angleses a Casablanca?

—Rès; es una equivocació; en lloch de datar el despatx que apareix en els periòdichs a Tolon, s'ha datat a Londres. Això es tot.

—¿Y de la vaga d'Asturias?

—Avuy no se sab més de lo que se sabía ahir.

De manera que'l Consell no ha sigut pera tractar del Marroch, ni de negociacions, ni de vaga minera; no obstant els ministres han estat reunits més de dúes hores, acudint a un Consell convocat per sorpresa.

En el Consell s'aprovaren dos expedients: un sobre adquisició de llenya y carbó pera la Casa de la Moneda, d'acort ab l'informe del Consell d'Estat, y l'altre pera instalar per concurs una nova llàmpara en el far de Punta Lubia (Coruña).

El ministre d'Instrucció pública ha donat compte d'un expedient relatiu a la Sinagoga de Còrdoba, acordantse fer lo necessari pera que l'Estat se fassi càrrech de dit monument nacional.

Altre de Foment sobre responsabilitat administrativa per l'enfonzament del tercer dipòsit d'acort ab el Consell d'Estat.

Del Vaticà

S'assegura que les diferencies polítiques entre'l Vaticà y els governs d'Espanya y Portugal han aconsellat l'aplaçament del acostumat Consistori de juny.

Al menys aixís se diu encara que no sigui d'una manera definitiva.

Sobre la concessió d'un suplicatori

Madrid, 3, 4'15 tarda.

Ha sigut molt comentada ahir y avuy la votació recaiguda en el suplicatori contra'l senyor Corominas.

Recullint les censures que contra ell s'han formulat, deya avuy el president del Consell:

—No deixa de ser curiós que se'm censuri també en aquest cas; ¿què's volía de mi?

La conducta que observo respòn a pràctiques fonamentals de bona lògica; els meus fets responen sempre als meus discursos, quan no's veu forçada la meva voluntat a posarlos obertament en oposició.

El meu criteri, en aquest important plet dels suplicatoris, el vaig exposar clarament al intervenir en el debat promogut pel senyor Bugallal quan va apoyar el seu vot particular al dictamen de la comissió sobre'l suplicatori contra'l senyor Soriano, y per cert que les meves paraules, meresqueren l'aplaudiment, dintre y fòra de la Cambra, de la opinió democràtica.

Però'l meu criteri, en punt a doctrina, no es march obligat al meu criteri en punt a procediment, perque aquell respòn a casos invariables, mentres aquest ha de respondre necessariament a les circumstancies del moment.

Referintse al cas concret que's discuteix, deya:

—Jo no podía ni devía fer més de lo que vaig fer.

Se tractava d'un dictàmen concedint un suplicatori contra'l senyor Corominas, el qual dictamen portava les firmes de tots els individuus de la Comissió; es a dir, que estava formulat sense vot particular, per unanimitat.

Ara bé; d'aquesta Comissió formaven part representants de tots els grupus de la Cambra, entre ells de la minoría republicana, a la qual està adscrit el senyor Corominas.

¿Se pretè que jo dissentís d'un dictamen d'unanimitat?

¿Quàn s'ha donat el cas de posarse'l Govern devant d'un dictamen en aquestes condicions tractantse d'un càs exclusivament parlamentari?

¿En quin país del mon s'ha registrat el precedent?

Ha pogut ocórrer, per exemple, a Italia, que'l Govern dissentís alguna vegada de la majoría, però d'un dictamen que integra'l sentit de tots els nuclis parlamentaris, no ha ocorregut may en cap país.

Per això m'extranya ser jo el censurat, quan no es just que les censures se dirigeixin contra meu.

La recaudació

Madrid, 3, 5'15 tarda.

Segons datos definitius, la recaudació del Tresor en el mes de maig ha sigut de 108.780,000 pessetes, ab un aument de 12.123,0000 ab relació a igual mes del any passat.

Firma de Gracia y Justicia

El ministre de Gracia y Justicia ha somès a la firma del Rey els següents Decrets:

Nomenant president de l'Audiencia de Guadalajara a don Salvador Alfón; fiscal de Cuenca, a don Manuel Izquierdo; president de la de Ciutat Real a don Ricart Cobos; fiscal de Terol, a don Juli Ichausti; magistrat de Granada, a don Francisco Lorenzo; jutge de la Barceloneta, a don Anselm Sierra; magistrat de Jaen, a don Lluís Alfau: de Logroño, a don Isidre Coloma; de Santander, a don Pere M. Castro; de Badajoz, a don Joan Sanz; de Lleida a don Albert Fernàndez; de Màlaga, a don Camil González, y de Huelva a don Dídach Díaz; president de secció de Bilbao a don Agustí Muñoz; arxiprest de Terol, a don Carles Alba.

Varis indults reglamentaris.

La Banda de Torrente

Tarragona, 3, 10'5 nit.

Procedent de Balaguer, ha arribat la Banda municipal de Torrente, composta de 60 professors.

S'ha dirigit a Cà la Ciutat, tocant un pas doble y portant una bonica senyera. Han pujat al saló del Ajuntament, que estava illuminat, y l'alcalde y alguns regidors els han donat la benvinguda en nom de la ciutat.

Seguidament han tocat, en el mateix saló, algunes peces, essent molt aplaudits per la concorrencia que hi ha acudit, entre la qual hi havía nombroses y elegants senyores y senyoretes.

De nou a onze de la nit han donat un concert a la Rambla de Sant Joan, en agraiment a la bona rebuda que se'ls ha fet, rebent entusiastes aplaudiments y felicitacions. — *Maricel.*

Vagues solucionades

Madrid, 4, 12'30 matinada.

El ministre de la Governació ha manifestat en el Congrés que, segons telegrama que acabava de rebre del governador d'Almería, estaven solucionades les vagues de Bedar y Gergal, de que s'havía ocupat en Pau Iglesies en la Cambra.

Els fabricants de seda

Els fabricants de seda han dirigit una instancia al ministre d'Hisenda pera que presenti un projecte de lley concedint a l'Agrupació de fabricants de teixits de seda que's constitueixi ab arreglo a determinada reglamentació l'admissió temporal d'aquests teixits dedicats a la estampació, brodats y demés manufactures que demana el consum, essent aquesta Agrupació la que satisfassi els drets corresponents ab responsabilitat subsidiaria dels agremiats, percibint la mateixa els retorns quan el género importat per l'admissió temporal surti cap a la frontera.

Aquestes operacions serien intervingudes per funcionaris de la Direcció de Duanes.

La municipalisació

El marquès de Lema, que ha sigut alcalde de Madrid, ha manifestat a un redactor de «La Tribuna» que la municipalisació de la venda de carn a Madrid es cosa irrealisable, car pera això se precisen molts milions de pessetes y aquests no'ls té l'Ajuntament ni ningú els facilitarà per no tenir garantia.

Creu sols factible un projecte, la construcció del escorxador, y quan aquest s'hagi construit allavors se podrà pensar en la municipalisació de les carns, pensanthó molt y estudianthó bé, però ara no creu que degui anarse an aquesta reforma que sols enclou un bon desitg però que en la pràctica es impossible.

Mitings de periodistes

Organisat per la comissió de periodistes nomenada al efecte, se celebrarà un miting, a la Casa del Poble, el dissapte 8, a les nou de la nit, en el saló gran.

En el miting parlaràn els senyors Pau Iglesias, Castrovido, Morote, Salvatella, Quejido, Vivero, Villa Ayuso, Cortés y Alvarez Angulo, representant als periòdichs adherits.

Està invitat el director de «El Liberal» senyor Vicenti.

Don Miquel Moya ha prestat la seva adhesió a la campanya y al acte.

Aquest serà'l principi d'una serie de mitings per Espanya, fins a conseguir la llibertat dels presos per delictes polítichs y socials y la derogació de la lley de jurisdiccions.

El discurs den Lerroux

«España Libre» s'ocupa del discurs que ahir va pronunciar en Lerroux en el miting radical y diu que es en Lerroux eminentment polítich y que sols de la política s'ocupa, havent arribat a la opulencia per aquest camí, si bé no conforme ab això, va dir ahir: «Jo no pararé fins a enriquirme, fins a ser poderós»; per lo qual no deu d'extranyar que després de pronunciada aquesta frase y realisat el propòsit parli d'honradesa.

Referintse a l'obra revolucionaria, recorda la marxa den Lerroux de Canarias a Anglaterra quan se va enterar de lo que passava a Barcelona en la setmana sanchnanta.

Acaba dient que en Lerroux sab per què quan parla com ahir.

Pera les víctimes de Villarreal

Els senadors y diputats per Castelló s'han reunit aquesta tarda en el Congrés, acordant gestionar del Govern la concessió d'una part del crèdit concedit fa pochs dies pera distribuirlo, en concepte de calamitats, a varies provincies pera acudir a remeyar, en lo possible, la catàstrofe de Villarreal.

Ademés han acordat inscriures tots per igual quantitat, a fi d'aumentar la suscripció oberta pel governador civil d'aquella provincia, al mateix objecte.

Ja s'han suscrit ab quantitats importants el Rey y el ministre de la Governació.

Detalls de la recaudació

Segons els datos definitius suministrats a Hisenda, la recaudació de maig ha sigut de 60.015.602 pessetes contra 52.066.141 per conceptes generals, feta excepció de les Duanes.

Per importació, exportació y drets especials de sucres, xicoira, alcohols, etc. s'han recaudat 16.806,210 pessetes en lloch de 16.871,891.

D'això resulta que pels primers conceptes hi ha una alça de 7.949,461 pessetes, y pels segons una baixa de pessetes 65,681, que en absolut correspòn a Duanes.

Aquest ingrés, que fins ara acusava notable diferencia en baixa, s'ha nivellat en forma que permet esperar elevació en lo successiu. Això depèn de la vaga anglesa.

La recaudació total, agrupant tots els conceptes, ha sigut de 108.780.294 pessetes, contra 96.657.061, en igual període del any anterior, resultant en definitiva una alça de 12.123.233 pessetes, una de les majors presentades aquest any.

Mancomunitat municipal

La comissió d'Ensanxe del Ajuntament s'ha reunit baix la presidencia del alcalde, acordant aprovar el projecte de mancomunitat ab els pobles limitants.

En vista d'això, el dimecres, a les quatre de la tarda, se celebrarà una sessió a l'Ajuntament, a la que assistiràn els pobles mancomunats: Getafe, Pozuelos, El Pardo, Carabanchel, Vallecas, etc.

En la sessió se donarà compte d'una moció den Quejido, que l'alcalde fa seva, en la que's proposa la construcció de una xarxa municipal de tranvíes que uneixi a Madrid ab els pobles immediats.

Pera aquest servey s'utilisarien els capitals de força hidràulica provocada pel Canal d'Isabel II, mitjansant la construcció d'una societat anònima per accions.

El minaires d'Asturies

Oviedo. — L'enginyer de les mines de Aller ha visitat al governador pera queixarse de que'l Sindicat minor de Mieres coacciona als minaires de la Societat Hullera, impedintlos renuar el treball.

Després ha visitat al governador una comissió del Sindicat obrer, comunicantli l'acort de la vaga general de minaires d'Asturias.

El governador els ha pregat que aplacessin la determinació fins que'l marquès de Comillas contesti al telegrama que se li ha dirigit, proposantli una fórmula d'arreglo.

El Sindicat ha accedit al aplaçament de la vaga.

A l'extranger

DE BELGICA

Manifestacions de protesta

París, 3, 9'28 nit

Comuniquen de Charleroi que regna agitació en aquella comarca ab motiu de les eleccions verificades ahir.

S'han fet manifestacions de protesta contra la victoria governamental.

S'han tancat els establiments y han parat molts tallers y fàbriques.

No s'han registrat incidents d'importancia.

Un despatx de Verviers diu que a la Plaça dels Martres s'ha celebrat un miting obrer pera protestar del resultat de les eleccions.

La gendarmeria ha donat una càrrega, resultant alguns ferits.

Desordres a Lieja

París, 3, 11'5 nit

De Lieja telegrafien que s'han produit colisions entre la gendarmeria y nombrosos grupus de manifestants que reclamaven la llibertat d'un detingut.

Els manifestants han fet descarrilar alguns tranvíes.

Els gendarmes han donat varies càrregues, resultant nombrosos ferits.

Les darreres noticies de Lieja diuen que a la plaça Verte s'ha produit una sanchnant coalissió.

Els gendarmes han fet foch contra'ls amotinats, resultant 3 manifestants morts y 15 ferits.

Les tropes ocupen els carrers cèntrichs.

La nova Cambra

París, 3, 11'17 nit.

Bruseles. — La darrera Cambra estava constituida per 86 catòlichs, 44 lliberals, 35 socialistes y un demòcrata cristià, o sigui una majoría catòlica de 6 vots.

Segons els resultats coneguts de les eleccions d'ahir, la nova Cambra estarà formada per 101 catòlichs, 44 lliberals, 39 socialistes y 2 demòcrates cristians, o sigui una majoría catòlica de 16 vots.

Tots els ministres han sigut reelegits.

DE TURQUIA

Incendi

París, 3, 11'25 nit.

Constantinopla.—Aquest matí s'ha declarat un formidable incendi a Stambul, al barri de Kabaskal, prop del Palau de Justicia.

Van cremades varies cases.

Borsa

Les sessions d'ahir

Al matí el Borsí tanca: Interior 85'20 d., Norts 101'30 p. Alacants 99 paper y Orenses 27'80 d.

De la tanca de dissapte a les cinch de la tarda an aquesta no's varía de Interior y Norts, se millora 0'10 d'Alacants y se pert 0'40 d'Orenses.

= Al reunirse a Madrid els corredors al Banch no fan cap operació.

De Borsa, després, se'ns envía: 85'25 ab 85'20 comptat.

Aquí obre l'Interior a 85'17, puja a 85'28 y tanca a 85'27 diner.

París envía: Exterior 95'07 y 95'15 Norts 476 y 477, Alacants 466, Andalusos 317 y 316 y Plates 450.

Aquí s'obre de Norts a 101'35, se cau a 20, se torna a 101'35 y s'hi tanca ab operacions.

D'Alacant s'obre a 99, se fa 98'95 y s'hi tanca ab diner.

Les Orenses obren a 27'90, se puja a 28 enters, se torna a 27'90, se puja a 28'05 y s'hi tanca.

Se cotisen de tanca: Andalusos a 67'20 y Plates a 95'95.

Municipis, comptat, 95'50.

Reforma: 95'25 a 95'37. Diputació 102.

De les demés obligacions s'opera: Frances 58'12; Arizas 105'62; Alacants B., cantitats petites, 102'75; C. 97'12; Almanses adherides 78'37; Prioritat Orense 80; Electricitat del 4, 92'50; Aigües del 4, 92'25; Tabachs Filipines 101'75; Port 1908-909, 106'25; 1910-911 y 912, 106'50, y Foment d'Obres y Construccions, 99.

Accions, comptat, Banch Barcelona 7'50.

Franchs resten a 6'05. Lliures 26'80. Resten a 26'77.

Madrid continúa enviant: Plates 479, 480. Interior 85'27, 25.

= A les cinch el Borsí tanca: Interior 85'30 p., Norts 101'40 p., Alacants 99'15 p., Andalusos 67'05 p., Plates 96'05 p. y Orenses 28'05 paper.

De la tanca del matí a n'aquesta se millora 0'10 d'Interior, 0'10 de Norts, 0'15 d'Alacants y 0'25 d'Orenses.

Coneixem de Madrid: Franchs 5'85, Lliures 26'73, Plates 480 y DARER de Renda 85'27.

París tanca: Exterior 95'20, Norts 476, Alacants 466, Andalusos 317 y Plates 450.

Es 0'12 més d'Exterior que dissapte y igual exactament lo demés.

La paritat ab franchs a 5'95 demostra que estem 0'54 sobre cambi de Norts, 0'40 d'Alacants y 0'70 de Plates.

D'Andalusos resten 0'12 sota.

La tanca completa no ha arribat encara. Conech com a darrers cambis: de Renda Francesa 93'92, de Rio Tinto 2.011 y d'Espanyol de Cuba 474. Dissapte tancaren aquests valors a 93'85, 1.987 y 473, respectivament.

Rebley

Diputació

Borsa del Treball

3 juny.

Ofertes

1.784, corredor pera articles farmacia drogues y perfumería. — 1.785, recader, d'uns 18 anyss. — 1.786, mecànich ajustador. — 1.787-89, masover pràctich en agricultura y que tingui fills varons, y disposi d'alguns medis o fiança personal. — 1.790, meritori, 16 a 17 anys. — 1.791, meritori, 14 a 16 anys. — 1.792, recader, 14 a 16 anys. — 1.793-804, operaries teixidores pera cotó blanch. — 1.805, meritori, 14 a 17 anys.

Baixes

1.737, meritori. — 1.704, meritori. — 1.720, meritori. — 1.735, mitg dependent mercería. — 1.593, recader.—1.566, moço-recader. — 1.317, recader. — 1.738, recader.

— Musèu Social. — Resum mensual dels serveys prestats durant el mes de maig de 1912:

Comunicacions rebudes: Espanya, 21; extranger, 7. — Comunicacions enviades: Espanya, 84; extranger, 12. — Serveys del Secretariat popular: a entitats, 6; a particulars, 9. — Publicacions ingressades per donació: llibres, 5; follets, 16. — Publicacions ingressades per compra: llibres, 6; follets, 0. — Revistes rebudes: nacionals, 36; extrangeres, 62. — Visites al Musèu Social: individuals, 1.008; colectives, 4.

— La Comissió Provincial, en sessió d'ahir a la tarda, va despatxar els següents assumptes de la comissió de Foment:

Informe en el recurs d'alçada interposat per don Ciril Renom y don Joseph Casadesús contra un acort del Ajuntament de Sabadell, aprovant el projecte de reforma d'eliminació de la Plaça den Pí y Margall. Desestimat.

Remissió a informe del arquitecte, del expedient d'expropiació de la casa número 8 del carrer de Filateres, afectada per la Reforma interior d'aquesta capital. Acordat.

Reclamació de datos pera resoldre una instancia de donya Dolors Brugal, pretenint adquirir una porció de terreny ocupat pel terraplè del camí de Tiana a Mongat. Acordat.

— Demà, dimecres, a dos quarts de sis de la tarda, la Diputació visitarà l'exposició de treballs realisats pels alumnes del present curs de l'Escola d'Arts y Oficis y Belles Arts.

— Ahir a la tarda va reunirse, baix la presidencia del senyor Prat de la Riba, el Patronat de l'Escola Superior d'Agricultura, tractantse, entre altres coses, dels exercicis dels aspirants al càrrech d'ajudant del professor de química, que's faràn el dia 17 dels corrents, a Càn Batlló, y del presupost de l'esmentada Escola corresponent al vinent any.

— Ha estat a visitar al senyor Prat de la Riba, el regidor regionalista don Pere Montanyola.

— El penó de la professó de Corpus, de Vilanova y Geltrú, ha sigut confiat al diputat provincial regionalista don Antoni Jansana.

— Ahir se feu la subasta de la reconstrucció del pont de Conanglell sobre'l Ter en el camí vehinal de Torelló a Masíes de Voltregà. Va ser adjudicada a Joan Riera per 16.000 pessetes.

— Avuy se faràn a la iglesia de la Casa Provincial de la Caritat solemnes funerals en sufragi de don Pere Lluch y Ballera, ex-diputat provincial que va morir el día 25 del mes d'abril d'enguany.

Sport

Regates

Diumenge a la tarda's feren les anunciades regates, assistinthi uns 12 o 13 mil espectadors, apart de la gran gentada que ocupava tots els molls y dotzenes d'embarcacions. Belles senyoretes a les llotges; la tribuna, hermosa de debò, y un èxit en conjunt esplèndit.

El temps rúfol y ab fort vent que dificultava la colocació de les boyes, obligant a rectificarles y ocasionant intermedis y retrassos corresponents, no poguentse fer les dúes últimes regates. Sense aquesta circumstancia s'hauría lograt trencar la costum dels retrassos, ja que totes les tripulacions estaven sempre apunt de sortir.

A dos quarts de cinch començà el partir a water-polo per socis del Club de Natació, guanyant l'equip blau per 2 tantos a 1.

Seguiren canoes de marins de la esquadra, molt disputades, arrencant bruments els del «Temerario» logrant una ventatja que conservaren fins al final y guanyant per dos bots de ventatja essent segons els de la Comissió Oceanogràfica, y tercer els de la Comandancia de Marina.

En la de canoas a dos: Tres tripulacions feren una bonica regatta, llutant de debò y enduentsela Rabat-Matas, timoner Claramunt; segons Baucis Noella timoner Moya; y tercers Gran y T. Bracons.

Canons a un patronats per senyoretes: No sortiren dos resultant poch esportiva, y guanyant en Villapol, y segón Remón.

Preparades llavors les vuit tripulacions a deu, vingué la rectificació de boyes perdentse més d'una hora y acordant el Jurat fer primer la internacional en obsequi als forasters. Un cop lograt allò, se posaren en línia Lió, Roma, Alacant, Valencia y Barcelona.

Arrencats esplèndidament, avensen a tota marxa y a la primera virada entra B. primera, virant d'aquella manera tan cenyida a que'ns tenen acostumats, seguits d'aprop de Lió y dels altres. A la segona virada s'accentúa l'avenç dels nostres que tenen ja tres bots de ventatja; y a la tercera segueixen igual, arribant al trajecte final emballant, acompanyats d'una grandiosa ovació del públich que'ls saluda ab els barrets enlaire y guanyant esplèndidament per 4 o 5 llargades d'embarcació, escoltant encara aplaudiments durant molta estona.

Eren els nostres campions Orfol-Bonet-Pou y Font, y timoner Camps, arribant segons els de Lió els més forts de França; tercers Alacant y quarts Roma, retirantse Valencia per trobarse a la primera virada que la seva boya havía derivat.

Fou un bell triomf, però cal dir en descàrrech dels extrangers, que, acostumats a bogar en riu, la grossa mar els fou una desventatja gran, que'ls nostres salvaren ab el seu entrenament, que'ls posa novament a gran nivell y els fa campions d'Espanya un cop més.

Essent ja aprop de les vuit y no vegentse les boyes, s'aplaçà la regata de deu y la de canots automòvils, que's faràn probablement el dijous vinent.

Una nota bonica: la segona tripulació anunciada del Club no sortí per haver cedit la seva yola als romans, a qui se'ls havía espatllat a Gènova. Cal fer constar que era una nova embarcació, feta expressament pera aquestes regates. Aquesta prova de galantería fou molt celebrada.

CORREDISSES.

Necrología

Després de haver rebut fervorosament els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica, ha mort en aquesta ciutat l'ilustrat metge don Aleix Civil y Boguñà, degà del Cos facultatiu del Hospital de Sant Joan de Déu.

No seràn solament els seus companys de professió els que sentiràn vivament la mort de tan apreciable ciutadà, sinó que seràn també moltes les amistats y coneixences de la familia del finat que acompanyaràn en la seva pena, com també'ls hi acompanyem nosaltres, a la seva esposa, fills, germà y demés parents, a tots els quals enviem el testimoni del nostre condol, desitjant pera ells cristiana resignació y pera'l difunt la gloria del cel.

MERCATS DE COTÓ

Telegrames facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona

3 de juny de 1912

Mercat de Liverpool

	Obre	Alsa	Baixa
Maig-Juny	—'—	—'—	—'—
Juliol-Agost	6'13	—'—	—'—
Octubre-Novembre	6'14	—'—	—'—
Desembre-Janer	6'13	—'01	—'—
Janer-Febrer	6'13	—'01	—'—
	—'—	—'—	—'—
	—'—	—'—	—'—
Telegrama 12'15. Vendes 7.000.			
Disponible	6'34	—'—	—'02
Juliol-Agost	6'16	—'—	—'02
Octubre-Novembre	6'12	—'—	—'02
Janer-Febrer	6'10	—'—	—'02
Tanca Liverpool.			
Maig-Juny	6'13	—'—	—'03
Juny-Juliol	6'12	—'—	—'03
Juliol-Agost	6'15	—'—	—'03
Agost-Setembre	6'15	—'—	—'03
Setembre-Octubre	6'12	—'—	—'04
Octubre-Novembre	6'10	—'—	—'04
Novembre-Desembre	6'09	—'—	—'04
Desembre-Janer	6'09	—'—	—'03
Janer-Febrer	6'09	—'—	—'03
Febrer-Mars	6'10	—'—	—'02
Mars-Abril	6'11	—'—	—'02
Abril-Maig	6'11	—'—	—'01

Mercat de Nova York

	Obre	Alsa	Baixa
Juliol	10'98	—'01	—'—
Octubre	11'14	—'—	—'—
Desembre	11'25	—'03	—'—
Janer	11'21	—'03	—'—
Telegrama segón.			
Juliol	11'01	—'04	—'—
Octubre	11'18	—'04	—'—
Desembre	11'27	—'05	—'—
Janer	11'22	—'04	—'—

Espectacles

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Avuy, dimars, a 3/4 de deu del vespre

Concert

JOAN MANEN

Orquesta dirigida pel Mtre. **Lamote de Grignon.** — Programa: MAX-BRUCH, SAINT-SAENS, BEETHOVEN y MANEN.

Localitats a taquilla.

TEATRE TIVOLI. — Avuy, dimars, no hi haurà funció pera donar lloch al ensaig de «María Thompson».—Nit, a les nou.—Butaques, 2 ptes.; entrada, 52 cents.—Programa monstre.—El millor de Barcelona.—Primer: (2 actes), «Canto de Primavera», brillantíssima desfilada, cantant el preciós himne dels estudiants.—Segón: «Abierta toda la noche».—Tercer: Exit de riure, «El cuartelo Ponz», rialles, a riure al Tivoli.—Dimecres, 5, estrena de sensació: La opereta en tres actes,

MARÍA THOMPSON

arreglo del aplaudit autor Sr. Flacro Irayzoz, que ha vingut expressament de Madrid para dirigir els darrers ensaigs y assistir a l'estrena.

DIORAMA

Avuy, dimars, grandiosa estrena:

Amor de Pedro de Médicis

y altres de gran èxit.

TEATRE NOVETATS

Temporada d'Estiu. — Companyia dramàtica

María Guerrero

Fernando Díaz de Mendoza

Avuy, dimars, nit, a un quart de deu.—Primer: El pas de comedia «Mañana de sol».—Segón: El drama de gran èxit, en tres actes, dels germans Quintero,

MALVALOCA

Demà, segón día de Moda, «Doña María la Brava».—Dijous, tarda y nit, escullides funcions. Se despatxa a comptaduría.

Teatre Cómich - Gran companyía dirigida per Ricart Güell y Julià Vivas, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar y Pep Viñas.—Avuy, dimars, 4 de juny.—Hermós programa pera la funció que comensarà a tres quarts de deu, en sessió especial, a preus inversossimils, donada la calitat del espectacle.—Primer: La hermosa opereta en tres actes, que obté magistral interpretació

SOLDADITOS DE PLOMO

grandiós èxit.—Segón: El nou sainet lírich

Abierta toda la noche

ab sa hermosa cançó de la morenassa y ball sensacional per Pilar Martí, triomf indiscutible, èxit.—Demà, «La Princesa de los dollars».

Se despatxa a comptaduría.

Sala Mercè.-Cine y Grutes

Programa extraordinari

Avuy, 6 veritables estrenes

Les millors pelicoles de Barcelona se fan a la SALA MERCÈ

Cada dia pelicoles noves

El Palau de la Rialla

Especiacle sorprenent. — Visions panoràmiques. — Grans atraccions.

GRUTES FANTÀSTIQUES

Ideal Cine

Corts, 605 y 337

(entre Passeig Gracia y Rbla. Catalunya)

Preciosos estrenes, entre elles la extraordinaria y sensacional pelicola de 590 metres, de la casa Gaumont:

El oro que fascina y mata
ó El tren de la muerte

SATURNO PARCH

Centre de recreus y atraccions. Obert y amenisat per la banda del Regiment d'Alcàntara, tots els dies tarda y nit y festius al dematí de 10 a 1.

Entrada de passeig, **10** cèntims

TURÓ PARK

Inauguració Dissapte pròxim

LA RABASSADA

MUSIC-HALL

Tots els dies, selecta funció de deu a dotze nit, per distingides artistes.

HOTEL-RESTAURANT

obert dia y nit. Gabinets particulars. Cuina de primera. Servey a la carta y cuberts desde cinch pessetes. — Telèfon núm. 7643.

CONCERTS

en el Saló-Menjador del Restaurant de una a tres tarda y de set a nou nit per una orquesta de professors dirigits pel Mtre. Pérez Cabrero.

Atraccions americanes

Scenic Railway, Water-Chute, Bowling Alloys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, &.

Tranvía directe desde la Plaça de Catalunya a La Rabassada

MOBLES DE A. DIRAT
- Exposició permanent. -
DORMITORIS - SALONS
MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglès
Mendizàbal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

Avisos

Tothom pot obtindre grans beneficis sense cap capital y casi sense treball. N'hi hà prou ab que discretament fassin propaganda d'un article de fàcil venda, per lo que se'ls donarà una forta comissió.

No s'han de portar mostres ni precisa que'l comprador s'enteri de la intervenció del propagandista.

Informaràn en aquesta Administració.

Pérdues

S'HA TROBAT

la medalla d'or de què's parlava en l'anunci del 2 corrent, però no sa corresponent cadena d'or. Va perdres l'últim dijous, de 4 a 5 tarda, a la Rambla Catalunya (entre Còrcega y Valencia). S'agrairà que's torni al carrer Balmes, n.º 161, pral., primera.

Vendes

A PLASSOS MOBLES SILLERIES

LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

OCASIÓ:

Casa de sòlida construcció, ab aigua, electricitat, telèfon, espayós jardí y hort, situada a deu minuts de Manlleu, a la vora del riu Ter y rodejada d'esplèndits boscos, se ven per 40.000 pessetes.

Rahó: Fernando, núm. 2, pral.

Mobles de Jorba

Exposició de totes classes en son grandiós magatzem y tallers, Hospital, 101.

Se ven o lloga casa-torre a Banyeras carrer Arbós, 40, devant Plassa. Dirigirse a don Miquel Gaspà, Alfons Sala, 11, Rubí; o a don Salvador Guell, de Banyeras.

PHONOLA d'OCASIÓ

quasi nova, se ven. — Bonsuccés, núm. 5

Anuncis

REGAL pera pochs dies

de 2.000 pots (pagant l'envàs)

"AGUA MENELICK"

(Sense nitrat de plata)

Ab el fi de que les persones que necessiten usarla, se vegin lliures de cabell blanchs, evitantlos la caiguda del cabell y demés malalties de la pell cabelluda.

Detalls y entrega: Perruquería Folch, Tapinería, 4, 1.er, cantonada Plaça del Angel.

Traspassos

OCASIÓ:

Botiga establerta en el ram de teixits y novetats pera senyora, en carrer molt cèntrich, se traspassa ab gèneros o sense. — Rahó: Archs de Junqueras, 2, magatzem.

Màquines d'escriure

Procedents de cambis per la URANIA al preu de cost se venen, diferentes marques ab garantía de perfecte funcionament; n'hi hà desde 100 pessetes.

Corts, 619, tocant al Passeig de Gracia

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedes, y dentadures se paguen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 8, botiga, Joseph Nuñez

Lloguers

Prats del Llussanés

Espayós pis amoblat pera llogar, ab gas electricitat. Mendez Nuñez, 6, magatzem.

Arrendaments

Quadres ab força motriu elèctrica, per arrendar, a Sans. Rahó: Corts, 656, magatzem, dreta

Serveys de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA Y MEXICH

El dia 25 de juny, sortirà de Barcelona, el 26 de Valencia, el 28 de Màlaga y el 30 de Cádiz, el vapor

M. Calvo

directament pera Nova York, Habana, Veracruz y Puerto Mejico.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA

El dia 10 de juny, sortirà de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Màlaga y el 15 de Cádiz, el vapor

Montserrat

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata (facultativa), Habana, Puerto Limón y Colón, d'ahont surten els vapors el 1er de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, etc. S'admet passatge y carrega pera Veracruz y Tampico ab trasbort a l'Habana. Combinació ab el ferrocarril de Panamà ab les Companyies de navegació del Pacífich, pera quins ports admet passatge y carrega ab bitllets y coneixements directes. També carrega pera Maracaibo y Coro ab trasbort a Curaçao y pera Cumaná, Carúpano y Trinidad ab trasbort a Puerto Cabello.

LINIA DE FILIPINAS

El dia 19 de juny, sortirà de Barcelona, havent fet les escales intermitges, el vapor

Fernando Póo

directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó y Australia.

LINIA DE BUENOS AIRES

El dia 3 de juny, sortirà de Barcelona, el 5 de Màlaga y el 7 de Cádiz, el vapor

P. de Satrústegui

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

LINIA DE CANARIAS, FERNANDO POO

El dia 2 de juny, sortirà de Barcelona, el 3 de Valencia, el 4 d'Alacant y el 7 de Cádiz el vapor

Ciudad de Cádiz

ab escales a Valencia y Alacant, el 7 de Cádiz, directament pera Tànger, Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitjes y Fernando Póo.

Regrés de Fernando Póo el dia 2, fent les escales de Canarias y de la Península indicades al viatge d'anada.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables y passatgers als quins la Companyia dona allotjament molt còmodo y tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixes a families. Preus convencionals per camarots de luxe. Rebaixes pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expedeixen passatges pera tots els ports del món, serveys per linies regulars. L'empresa pot assegurar les mercaderies que s'embarquin en sos barcos.

AVISOS IMPORTANTS: Rebaixes en els nòlits d'exportació.—La Companyia fa rebaixes de 30 %, en els nòlits de diferents articles, d'acort ab les vigents disposicions pera'ls serveys de Comunicacions Marítimes.

SERVEYS COMERCIALS. — La secció que d'aquests servey hi establerta la Companyia s'encarrega de treballar a Ultramar els mostraris que li sian entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer els Exportadors.

LINIA DE CUBA Y MEXICH

El dia 17 de juny, sortirà de Bilbao, el 20 de Santander y el 21 de Coruña, el vapor

Reyna M.ª Cristina

directament pera Habana, Veracruz y Tampico. Admet passatge y carrega pera Costa-firme y Pacífich ab trasbort a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia.

Pera aquest servey regeixen rebaixes especials en passatges d'anada y tornada y també preus convencionals pera camarots de luxe.

DESCUBRIMENT SENSACIONAL

Curació de les malalties de la pell y també de llagues de les cames

LA SANCH

Abans de la curació

Després de 15 dies de tractament

Hem senyalat als lectors d'aquest periòdich el descubriment sensacional del senyor RICHELET, farmacèutich y químich a Sedan, de França, en lo que toca a les malalties de la pell. Aquí la llista d'aquestes malalties que han sigut curades, després d'alguns dies, per aquest tractament maravellós.

Eczema, herpes, «impetigos», acnes, granallades, prurigos, rojors, granallades farinacies, sycosis de la barba, coissors, llagues varicoses y eczemas varicoses de les cames, anartosis.

Aquest maravellós tractament exerceix la seva acció tant sobre'l punt en el qual se localisa'l mal com sobre la sanch, que, després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els ensaigs tingueren bon èxit, y no s'ha produit may una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament es proporcionat ab totes les condicions de la fortuna.

(Existeix també un tractament pera'ls noys de tres anys fins a setze.

Acaba l'senyor RICHELET d'instalar dipòsits dels seus tractaments a totes les apotecaries y droguerías d'Espanya.

Un follet, en llengua espanyola, tractant de les malalties de la pell, ha de ser remès gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet basta dirigirse al senyor

L. RICHELET, 13, rue Gambetta a Sedan (França)

BARCELONA. — Srs. Vicents Ferrer y C.ª, carrer del Comerç.—Fill de J. Vidal y Rivas, carrer Moncada, 21.—D. Salvador Andreu, Rambla de Catalunya, 66.—Srs. J. Uriach y C.ª, carrer Moncada, 20.—Srs. Riudor y Parés, Portal del Angel, 11.—D. Joseph Segalà Estalella, Rambla de les Flors, 4.—D. J. Viladot, Rambla de Catalunya, 36.—D. Antoni Serra, Pelayo, 9, Centre d'Espec.—Viuda de Salvador Alsina, Passatge del Crèdit, 4. — Sr. Francisco Loyarte, 2, carrer Sant Ignasi de Loyola, San Sebastián.

Fàbrica de Flors, Corones y Plantes

y tot lo que's necessita pera ferles

Antiga Casa.—T. COSTAS.—Palla, 13 y 15 pral.

Pera curarse'l Dolor d'Estómach,
les Indisposicions
Intestinals o la Colerina
prengui V. una culleradeta de cafè de
ALCOHOL de MENTA de
RICQLÈS
ab un got d'aigua ab sucre molt calenta
Exigiu el nom de RICQLÈS *a fi d'evitar les imitacions*
FORA de CONCURS Exp. Paris 1900. Bruxelles 1910
MEDALLA D'OR Exposició Barcelona 1888
¡70 ANYS D'ÈXIT!

DE VENDA en totes les Farmacies, Drogueries y Perfumeries d'ESPANYA
Agents Generals: VICENS FERRER Y COMP.ª BARCELONA

BOMBES «SEIRALD». El més alt premi Exposició Roma 1912. Patentades pera tota mena d'usos. Sense piu, cuirs ni estopats. Son les més fortes y de més gran rendiment, segons tècnichs y consumidors. No poden descompondres. Economía de força sobre altres sistemes 50 %. Més de 600 vendes en un any. Construcció en aquesta plaça.—Despatx: Pelayo, 22, entrl. 1.º, de 10 a 12 y de 4 a 6. Barcelona.

Pous artesians

Descobriments d'aigües per diversos sistemes

Estudis y investigacions subterrànies per sondeigs

Joseph Carsi

Passeig de Sant Joan, 26, segón

BARCELONA

Sidral Teixidó

(NOM PATENTAT)

Es el millor refresch

¿Voléu apagar la set? ¿Voléu menjar a gust? ¿Voléu pair bé? Prenéu SIDRAL.—Es refrescant, aperitiu, digestiu, anti-vomitiu y desinfectant del tubu gastro-intestinal. —Per la seva puresa y efectes, supera a totes les magnesies extrangeres.—Indispensable als estudiants, viatjants y excursionistes.

De venda a les principals droguerles y comestibles.

DIPÒSIT: LABORATORI TEIXIDÓ, Viladomat, núm. 48, y Manso, 64.

Fenol Comeleran

Es el millor desinfectant, anti-epidémich, anti-hemorràgich, cauterisador y insecticida. El preservatiu més eficàs del

Cólera, Febre groga, Tifus y Verola

Cura desseguida les cremades, ferides, perellons, varisses, sarna, brians, picades, mossegades, mal de caixal, etc. Vegi el llibret que acompanya a cada ampolla. Se ven en totes les farmacies y drogueries. Dipòsit Central: J. URIACH Y COMP.ª Moncada, 10